

Η διδασκαλία
της Ελληνικής
ως δεύτερης
γλώσσας

Μαθαίνουμε Ελληνικά:
**Ακόμα
καλύτερα!**

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ Β΄

Μαρία Αντωνίου
Μαρία Γαλαζούλα
Σταυρούλα Δημητράκου
Αναστασία Μαγγανά

περιλαμβάνει CD

ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΚΑΛΗ ΑΡΧΗ!

σελ. 15: Σωστό ή Λάθος:

1. Σ, 2. Λ, 3. Λ, 4. Σ, 5. Σ

σελ. 15: Αντιστοιχίστε: θαυμαστικό (!) - τελεία (.) - κόμμα (,) - ερωτηματικό (:)

σελ. 17, άσκηση 4:

σελ. 18, άσκηση 5:

Αγαπητή Μαρία,

Τι γίνεσαι; Ελπίζω να είσαι καλά εσύ και η οικογένειά σου. Τα μικρά σου τι κάνουν; Ξεκουράστικες καθόλου το καλοκαίρι; Σου εύχομαι μια καλή και δημιουργική χρονιά.

Θα ήθελα να σε ρωτήσω πότε ξεκινάτε τα μαθήματα και αν έχετε και πάλι φέτος καθόλου ρώσους στο προχωρημένο τμήμα. Τελειώνω φέτος το διδακτορικό και θέλω να ολοκληρώσω το δεύτερο και τελευταίο μέρος της έρευνάς μου.

Και πάλι πολλά χαιρετίσματα και ελπίζω σύντομα να τα πούμε και από κοντά.

Φιλιά,
Γιώτα

σελ. 18, άσκηση 7:

Μια φορά κι έναν καιρό ζούσε μια μαμά ποντικίνα με τα ποντικάκια της. Μια μέρα μια γάτα στρίμωξε τα ποντικάκια και τη μαμά τους σε μια γωνιά. «Τώρα, σκέφτηκε η μαμά ποντικίνα ή θα ζήσουμε ή θα πεθάνουμε». Μπήκε, λοιπόν, μπροστά στα ποντικάκια και τους είπε: «Μη φοβάστε, παιδιά μου. Εγώ θα σας σώσω!». Αμέσως γύρισε προς τη γάτα και φώναξε δυνατά: «ΓΑΒ! ΓΑΒ! ΓΑΒ!». Η γάτα έτρεξε γρήγορα να κρυφτεί. Κι η μαμά ποντικίνα είπε θριαμβευτικά στα ποντικάκια της: «Βλέπετε, παιδιά μου, τι μεγάλο πλεονέκτημα είναι να ξέρεις ξένες γλώσσες;».

σελ. 19, άσκηση 1:

Χάρις Αλεξίου, Ελευθερία Αρβανιτάκη, Αρλέτα, Ελένη Βιτάλη, Δήμητρα Γαλάνη, Δημήτρης Μητροπάνος, Άντζελα Δημητρίου, Μαρινέλλα, Γιώργος Νταλάρας, Έλενα Παπαρίζου, Γιάννης Πάριος, Άλκηστις Πρωτοψάλτη, Ρίτα Σακελλαρίου, Παύλος Σιδηρόπουλος, Μαρία Φαραντούρη.

σελ. 19, άσκηση 2:

Κομοτηνή, Ξάνθη, Θεσσαλονίκη, Τρίκαλα, Μυτιλήνη, Πάτρα, Αθήνα, Ζάκυνθος, Κόρινθος, Τρίπολη, Καλαμάτα, Ρέθυμνο.

σελ. 20, άσκηση 3:

1. αφήνω, 2. ήλθα ή ήρθα, 3. Αθήνα, 4. Θεόδωρος, 5. ανθοπωλείο, 6. φτηνός ή φθηνός, 7. φωτιά, 8. άφθονος

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΕΝΑ ΟΝΟΜΑ, ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

σελ. 24, άσκηση 3:

ο αδερφός, η / την αδερφή, το κορίτσι, το σώμα, η / την μέση, το αυτί, το πρόσωπο, το δάχτυλο, ο λαιμός, ο αγκώνας, η / την καρδιά, οι / τις θείες, οι / τους πατέρες, τους αδελφούς, τα ξαδέρφια, η / την ανιψιά, οι / τις φίλες, τον φίλο, το φύλλο, τους φίλους, το φύλο.

σελ. 24, άσκηση 4:

το αγόρι, ο τοίχος, η τύχη, το ρολόι, τις γυναίκες, τους άντρες, τα ονόματα, οι εγγονοί / -ές, τους φίλους, το λουλούδι, το παιχνίδι, οι καρέκλες, οι πίνακες, τα διαλείμματα, το μάθημα, η νοσοκόμα, το σπίτι, η φίλη, οι φίλοι.

σελ. 24, άσκηση 5:

1. δασκάλους 2. οι δημοσιογράφοι 3. (κάποιοι) κύριοι 4. τους αδερφούς σου
5. οι φίλοι σου 6. υπαλλήλους

σελ. 26, ΠΙΝΑΚΑΣ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 2:

ΠΑΡΕΛΘΟΝ: έβλεπα, ενδιέφερε

ΠΑΡΟΝ: ξυπνάει, ταυτίζεται, αγαπά, θέλει, ενδιαφέρομαι, νιώθω

ΜΕΛΛΟΝ: θα κοιτάξω

σελ. 26, άσκηση 1:

αριθμό Σ, πρόσωπο Σ, πτώση Λ, γένος Λ, φωνή Σ, συζυγία Σ, χρόνο Σ, έγκλιση Σ

σελ. 27, άσκηση 2:

ΠΑΡΕΛΘΟΝ (ηριν)	ΠΑΡΟΝ (τώρα)	ΜΕΛΛΟΝ (μετά)
Αόριστος: <i>ξύπνησα</i>	Ενεστώτας: <i>ξυπνάω</i>	Απλός Μέλλοντας: <i>θα ξυπνήσω</i>
Παρατατικός: <i>ξυπνούσα</i>		Συνεχής Μέλλοντας: <i>θα ξυπνάω</i>
Υπερσυντέλικος: <i>είχα ξυπνήσει</i>		Συντελεσμένος Μέλλοντας: <i>θα έχω ξυπνήσει</i>
Παρακείμενος: <i>έχω ξυπνήσει</i>		

σελ. 27, άσκηση 4:

Ενεργητική Φωνή

- α΄ συζυγία: βλέπω, ενδιαφέρω, θέλω, ξέρω, νιώθω, κοιτάζω

- β΄ συζυγία: ξυπνάω, αγαπάω, κοιτάω

Μεσοπαθητική Φωνή

- α΄ συζυγία: ταυτίζομαι, ενδιαφέρομαι

σελ. 28, άσκηση 8:

1. λέγεστε, Λεγόμαστε
2. θυμάμαι, ντρέπομαι
3. ασχολείστε
4. ξέρεις, σημαίνει
5. μπορείτε
6. μιλάνε
7. μιλιέται
8. βαριούνται
9. χρησιμοποιούνται
10. ακούς, γελάς

σελ. 29, άσκηση 4:

ο παπούς του, το επώνυμό σας, τα αυτοκίνητά τους, η εφημερίδα μου, το σπίτι σου, η οικογένειά της, οι δασκάλες μας, ο δάσκαλός σας, η ιστορία μας, οι συνονόματοί μου, η ομάδα της, ο συνδυασμός τους

σελ. 30, άσκηση 5:

1. Τη γιαγιά του τη λένε Ελένη.
2. Μου αρέσει το όνομά του.
3. Ξέρω το επώνυμό τους.
4. Λία είναι το υποκοριστικό μου.
5. Πώς τη λένε τη φίλη τους;
6. Το όνομα επηρεάζει τη ζωή μας.
7. Πώς διαλέξατε το όνομα του παιδιού σας;
8. Ο παπούς της είναι πεισματάρης.
9. Ο πατέρας και η μητέρα σου έχουν ελληνικό όνομα.

σελ. 30, άσκηση 6:

ο δικός μου → οι δικοί μου	η δική μου → οι δικές μου	το δικό μου → τα δικά μου
τον δικό μου → τους δικούς μου	τη δική μου → τις δικές μου	το δικό μου → τα δικά μου

σελ. 30, άσκηση 7:

1. Οι δασκάλες μας είναι από την Κρήτη. Οι δικές σας από πού είναι;
2. Οι αδερφοί τους είναι πιο μεγάλοι από τους δικούς μας.
3. Οι οικογένειές σας ταξιδεύουν πιο συχνά από τις δικές τους.
4. Βλέπουμε τους φίλους μας κάθε μέρα. Εσείς πότε βλέπετε τους δικούς σας;
5. Τα σπίτια μας βρίσκονται ακριβώς δίπλα στα δικά τους.
6. Αύριο θα πάμε στους δικούς μας.
7. Να οι αναπτήρες σας! Οι δικοί μας όμως πού είναι;

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [Α]

σελ. 33:

1. Λ, 2. Σ, 3. Λ, 4. Σ, 5. Λ, 6. Σ, 7. Λ, 8. Σ, 9. Λ, 10. Λ

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [Β]

σελ. 36:

ΕΠΩΝΥΜΟ: Δανιηλίδης, ΟΝΟΜΑ: Αχιλλέας, ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ: Κωνσταντίνος, ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ: Ελένη, ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ: Τιφλίδα Γεωργίας, ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ: 20/3/1980, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ-ΟΔΟΣ: Χαλάνδρι, Μεγαλουπόλεως, ΑΡΙΘΜΟΣ 9, ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210-6987320, ΚΙΝΗΤΟ: 6977894594
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ: Μ 657900

ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΖΟΥΜΕ ΜΑΖΙ

σελ. 40, άσκηση 1:

ο Ήφαιστος ⇒ του Ηφαιστου, ο Απόλλωνας ⇒ του Απόλλωνα, η Αθηνά ⇒ της Αθηνάς, η Αφροδίτη ⇒ της Αφροδίτης, το τραπέζι ⇒ του τραπεζιού, το κρασί ⇒ του κρασιού, οι θεοί ⇒ των θεών, οι αγρότες ⇒ των αγροτών, οι άντρες ⇒ των αντρών, οι γυναίκες ⇒ των γυναικών

σελ. 42, άσκηση 3:

του ουρανού, της γης, των θεών, των ανθρώπων, του Δία, της οικογένειας, του γάμου, της θάλασσας, του σπιτιού, της γεωργίας, του πολέμου, της φωτιάς, της μεταλλουργίας, της ομορφιάς, του έρωτα, του φεγγαριού, του κυνηγιού, του ήλιου, της ποίησης, της μουσικής, του εμπορίου, της σοφίας

σελ. 43, άσκηση 1:

1. Σ, 2. Λ, 3. Σ, 4. Σ, 5. Λ

σελ. 43, άσκηση 4:

των αντρών, των γυναικών, της μητέρας / των μητέρων, του κοριτσιού / των κοριτσιών, ηλικίας, του άντρα, της γυναίκας

σελ. 45, άσκηση 1:

A. αγκαλιάζομαι, B1. αγαπιέμαι, B2. κατηγορούμαι

σελ. 46, άσκηση 2:

1. Ο μπαμπάς φιλάει τη μαμά. 2. Ο μπαμπάς κι η μαμά φιλιούνται. 3. Η μαμά πλένει το παιδί. 4. Η μαμά πλένεται / πλένει το πρόσωπό της. 5. Ο κομμωτής κουρεύει τη μαμά. 6. Ο μπαμπάς κουρεύεται.

σελ. 46, άσκηση 4:

1. γυμνάζονται 2. γυμνάζει 3. Πλένουμε 4. πλένονται 5. σπκώνεσαι 6. ετοιμάζει – ετοιμάζεται 7. συναντιούνται 8. γνωριζόμαστε 9. γνωρίζουμε 10. τηλεφωνιόμαστε

σελ. 47, άσκηση 5:

μοιράζονται, βοηθάει, βρίσκεται, παίρνει / παίρνουν, λέγεται, χρησιμοποιούν, παίρνει

σελ. 48, άσκηση 1:

χρειάζομαι, ερωτεύομαι, σκέφτομαι, σέβομαι, αισθάνομαι, εύχομαι, αναρωτιέμαι, αρνούμαι, δέχομαι, μιμούμαι, ονειρεύομαι, παραπονιέμαι, βαριέμαι, διηγούμαι, ντρέπομαι, θυμάμαι, επισκέπτομαι, υπόσχομαι, αστειεύομαι, φοβάμαι

σελ. 48, άσκηση 2:

1. η., 2. ζ., 3. α., 4. ι., 5. κ., 6. θ., 7. γ., 8. σ., 9. β., 10. δ., 11. ε.

σελ. 48, άσκηση 3:

1. εργάζεται η μητέρα 2. γεννιέται το μωρό 3. φοβάμαι / φοβόμαστε τον θάνατο 4. περιποιούμαστε το πρόσωπό μας 5. τα μωρά μιμούνται τους μεγάλους 6. σέβομαι / σεβόμαστε τα άτομα με ειδικές ανάγκες 7. οι άνθρωποι χρειάζονται αληθινούς φίλους

σελ. 49, άσκηση 4:

γίνεσαι, μιμείσαι, ανταγωνίζεσαι, χρειάζεσαι, έρχεται, είσαι

σελ. 50, άσκηση 1:

1. νέα, ωραία 2. ψηλή, λεπτή, ξανθιά, έξυπνη, γλυκιά 3. δραστήρια, ευγενική, μοντέρνα, μοναδική 4. σπουδαία, καλή, τέλεια

σελ. 52, άσκηση 1:

θηλυκά σε -η

κοινωνικός ≠ αντικοινωνικός, συμπαθητικός ≠ αντιπαθητικός, αποφασιστικός ≠ αναποφάσιτος, αισιόδοξος ≠ απαισιόδοξος, υπεύθυνος ≠ ανεύθυνος

θηλυκά σε -α

δραστήριος ≠ νωθρός, θαρραλέος ≠ φοβητσιάρης

σελ. 53, άσκηση 1:

την βλέπεις ⇒ την κόρη μας, πες το ⇒ αυτό που σκέφτεσαι, να σε βοηθήσει ⇒ εσένα, να τον ξαναδείς ⇒ αυτόν, τον φίλο σου, θα σε πετάξω ⇒ εσένα

σελ. 53, άσκηση 3:

1. τον, σε, την 2. τις, τις, τα 3. τους, Τους, το 4. μας, σας

σελ. 54, άσκηση 6:

1. α, 2. β, 3. α, 4. β, 5. β, 6. α, 7. β

σελ. 55, άσκηση 7:

τον, με, τον, Με, εμένα, με, Με, με, εγώ, Εσείς, με, με, με, εσύ, με

σελ. 56, άσκηση 1:

1. Διόρθωσα τον γιατρό 2. Έσβησε το «κυρία» από το χαρτί 3. Παραγγέλνει το παλτό 4. Πρέπει να φτιάξει το παλτό λίγο φαρδύ 5. Τελικά δεν κατάπιε τις καρφίτσες 6. Συγχαίρουν όλοι τη γυναίκα που λέει ότι είναι νόμιμα σε ενδιαφέρουσα 7. Της αρπάζουν τα πακέτα από τα χέρια της 8. Παρακαλούν τη γυναίκα που λέει ότι είναι νόμιμα σε ενδιαφέρουσα να μην κουράζεται 9. Λέει ότι είναι νόμιμα σε ενδιαφέρουσα 10. Θα νικήσουν οι άλλοι τη μητέρα και το μωρό;

σελ. 57, άσκηση 2:

1. εξαφανίστηκαν → εξαφανίζομαι - (ΕΠ), εξαφανίζω 2. έμοιαζε → μοιάζω - (Ε) 3. θα χρειαστεί → χρειάζομαι - (Π) 4. ετοιμάζεσαι → ετοιμάζομαι - (ΕΠ), ετοιμάζω 5. να συνηθίσεις → συνηθίζω - (ΕΠ), συνηθίζομαι 6. θεωρείται → θεωρούμαι - (ΕΠ), θεωρώ 7. να προκαλέσει → προκαλώ - (ΕΠ), προκαλούμαι 8. να νιώθεις → νιώθω - (Ε) 9. έγινε → γίνομαι - (Π) 10. φοβήθηκα → φοβάμαι - (Π) 11. έπεσαν → πέφτω - (Ε)

σελ. 57, άσκηση 3:

1. οι καρφίτσες του ράφτη έπεσαν στο πάτωμα 2. στον κόσμο των μεγάλων δεν είναι όλα εύκολα 3. οι μέρες του χειμώνα είναι κρύες 4. τα προβλήματα των ανύπαντρων μητέρων είναι πολλά 5. τα παιδιά των παντρεμένων γυναικών αντιμετωπίζουν λιγότερες δυσκολίες 6. η αγάπη της / μιας μητέρας για το παιδί της την κάνει πιο δυνατή 7. η βοήθεια ενός φίλου είναι σημαντική 8. οι συμβουλές αυτού του γιατρού βοήθησαν πολύ.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΗΣΟΥΜΕ και ΑΣ ΜΙΛΗΣΟΥΜΕ

σελ. 58:

γαμπρός
νύφη

εκκλησία

πρόσκληση
μπομπονιέρα

νυφικό

βέρες

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ

σελ. 59, άσκηση 1:

A. 4., B. 3., Γ. 1.

σελ. 60, άσκηση 2:

Αποτελεί συνέχεια του κειμένου Β

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ

σελ. 60:

ΣΩΣΤΑ: 2, 3, 5, 6, 7

ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

σελ. 67, άσκηση 1:

Ενεστώτας		Αόριστος		
τελειώνω	τελείωσα	-νω	} → -σα	
πληρώνω	πλήρωσα			
χάνω	έχασα			
φτάνω	έφτασα			
νιώθω	ένοιωσα	-θω		
πειθώ	έπεισα			
γνωρίζω	γνώρισα	-ζω		
κερδίζω	κέρδισα			
αρχίζω	άρχισα			
χωρίζω	χώρισα			
δοκιμάζω	δοκίμασα			
παίζω	έπαιξα	-ζω	} → -ξα	
αλλάζω	άλλαξα			
ταιριάζω	ταίριαξα			
διδάσκω	δίδαξα	-κω -γω -χω -χνω	} → -ξα	
ανοίγω	άνοιξα			
αντέχω	άντεξα			
ψάχνω	έψαξα			
φτιάχνω	έφτιαξα			
δείχνω	έδειξα			
λείπω	έλειψα	-πω -βω -φω	} → -ψα	
ανάβω	άναψα			
γράφω	έγραψα			
ταξιδεύω	ταξίδεψα	-εύω -αύω	} → -ψα	
λατρεύω	λάτρεψα			
δουλεύω	δούλεψα			
παύω	έπαψα			

σελ. 68, άσκηση 2:

δοκίμασα	ταξίδεψα	έλειψα	έπαιξα
δοκίμασες	ταξίδεψες	έλειψες	έπαιξες
δοκίμασε	ταξίδεψε	έλειψε	έπαιξε
δοκιμάσαμε	ταξιδέψαμε	λείψαμε	παίξαμε
δοκιμάσατε	ταξιδέψατε	λείψατε	παίξατε
δοκιμάσανε ή	ταξιδέψανε ή	λείψανε ή	παίξανε ή
δοκίμασαν	ταξίδεψαν	έλειψαν	έπαιξαν

σελ. 68, άσκηση 3:

1. ταξίδεψε 2. γνώρισε, άρχισε 3. δοκίμασε, χόρεψε, έπαιξε 4. έφτασαν, άλλαξαν
5. τελείωσαν, γύρισαν 6. έπεισαν 7. ταιριάξαμε 8. δίδαξαν 9. έμπλεξε 10. λείψατε

σελ. 69, άσκηση 4:

Ταξιδέψατε, Φτάσατε, Θαυμάσατε, Γνωρίσατε, Λατρέψατε, Δοκιμάσατε, Παίξατε,
Χορέψατε

σελ. 70, άσκηση 1:

Αόριστος				
-ησα	-εσα	-ασα	-ηξα	-αξα
πάτησε	μπόρεσε	πέρασαν	πήδηξε	πέταξε
ξεκινήσαμε	προκαλέσαμε		βόγγηξε	
σταματήσαμε				
ρώτησε				
απάντησα				
συναντήσαμε				
θεώρησε				
κυκλοφόρησε				
προχώρησε				
παράτησε				

Ενεστώτας: πατάω, ξεκινάω, σταματάω, ρωτάω, απαντάω, συναντάω, θεωρώ, κυκλοφορώ, προχωρώ, παρατάω, μπορώ, προκαλώ, περνάω, πηδάω, βογγάω, πετάω

σελ. 71, άσκηση 2:

-εσα

φόρεσα, πόνεσα, χώρεσα, αποτέλεσα, εξαίρεσα, εκτέλεσα, επαίνεσα, αφαίρεσα, διαίρεσα

-ασα

γέλασα, ξέχασα, πέρασα, χάλασα, έσπασα, γέρασα, κέρασα, σχόλασα, κρέμασα, έσκασα, δίψασα

-ηξα

πήδηξα, φύσηξα, ρούφηξα, βούτηξα, χύμηξα

-αξα

φύλαξα, κοίταξα

σελ. 71, άσκηση 3:

πέταξα	δίψασα	κοίταξα	εκτέλεσα
πείνασα	φόρεσα	κάλεσα	κέρασα
μπόρεσα	φύσηξα	χώρεσα	εξαίρεσα
γέρασα	γέλασα	φύλαξα	επαίνεσα
τράβηξα	πήδηξα	έσπασα	κρέμασα

σελ. 71, άσκηση 4:

ζήτησε, παρακάλεσε, προσπάθησα, μπόρεσα, τράβηξα, Φόρεσε, ζήτησε, περάσαμε, πόνεσαν, πείνασε, δίψασε, πέρασε / περάσαμε, ρούφηξε, βούτηξε, Γέλασε, τόλμησα, παρακάλεσε, χάλασε, πέρασε

σελ. 72, άσκηση 5:

Το άγαλμα

κατηφόρισα, γνώρισα, μίλησα, πιάσαν, προχωρήσαμε, εσκούπισε, χωρίσαμε

1. μίλησε 2. Πέταξε 3. Αδιαφόρησε 4. κράτησε 5. Έπαψε 6. έφτιαξε

σελ. 74, άσκηση 1:

πρότειναν, ήθελε, έπιασα, ήξερα, είπα, μάθαμε, βούλιαξε, μάζεψαν, έδωσα, είχαν, έφυγε, έφαγα, φτάσαμε, πήγαμε, πήρε, έπαθε, βρήκα, υπολόγισα

σελ. 74, άσκηση 2:

είδα	έμαθα
είδες	έμαθες
είδε	έμαθε
είδαμε	μάθαμε
είδατε	μάθατε
είδαν(ε)	έμαθαν ή μάθανε

σελ. 74, άσκηση 3:

πήγα ⇒ πηγαίνω, είδα ⇒ βλέπω, έφυγα ⇒ φεύγω, πήρα ⇒ παίρνω, είπα ⇒ λέω, έπλυνα ⇒ πλένω, βρήκα ⇒ βρίσκω, έστειλα ⇒ στέλνω, μπήκα ⇒ μπαίνω, έμεινα ⇒ μένω, βγήκα ⇒ βγαίνω, ανέβηκα ⇒ ανεβαίνω, κατέβηκα ⇒ κατεβαίνω, ήπια ⇒ πίνω

σελ. 74, άσκηση 4:

α. πήγε β. χαμογέλασε, άρεσε δ. είπε ε. χαιρέτησε, ήταν στ. έφερε, ήταν ζ. είδε η. έφυγε, περίμενε θ. ήταν, είχε
1. α, 3. ζ, 4. β, 5. θ, 6. δ, 7. ε, 8. η, 9. στ

σελ. 75, άσκηση 5:

περάσαμε, γνώρισα, ήσουν, ήταν, ήμουν, είπε, διάλεξα, προσπάθησε, έβαλα, πήγα, πήρα, σταμάτησες, ήταν, κατούρησες, πέρασαν, μεγάλωσα, Περάσαμε, ήσουν, χώρισα, ήμουν, πήδηξες, έκανες, μεγαλώσαμε, έβγαλες, έζησαν, είχαν

σελ. 78, άσκηση 4:

1. χρειάζονται, 2. λείπουν, 3. φταίνε, 4. πάει, 5. φτάνει, 6. αρκεί, 7. ταιριάζει

σελ. 78, άσκηση 5:

μ' αρέσει: λατρεύω, τρελαίνομαι για – δεν μ' αρέσει: μισώ, σιχαίνομαι, απεχθάνομαι, απιδιάζω

σελ. 79, άσκηση 1:

επίθετο: πολλά εισιτήρια, πολύ χιούμορ, πολλοί θεατές, πολύς κόσμος, πολλή κίνηση
επίρρημα: πολύ νωρίς, αξίζει πολύ, πολύ καλός ηθοποιός, πολύ εύκολα, σε αγαπώ πολύ

σελ. 79, άσκηση 2:

1. Πολύς 2. πολλοί 3. πολλή, πολύ 4. πολύ 5. πολλά 6. πολύ, πολλούς 7. πολύ
8. πολλές 9. πολύ

σελ. 79, άσκηση 3:

2. πολλή 4. πολλές δυσκολίες 5. πολύ 6. πολύ 7. πολλούς 9. πολύ 10. πολλή

σελ. 80, άσκηση 1:

1. στ., 2. α., 3. ε., 4. η., 5. β., 6. δ., 7. γ., 8. ζ.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ

σελ. 81, άσκηση 2:

1. πέντε, 2. ρόδες, της μητέρας του, 3. θαύμα, 4. ο πατέρας του, επέστρεψε, 5. απαγόρευσε,
6. στρατιωτάκια, χαρταετούς, 7. στο Πεκίνο, τριάντα έξι, 8. χαρταετούς, 9. ένα ιπτάμενο πο-
δήλατο (που μπορεί να ελέγχει χωρίς να κινδυνεύει), 10. ήθελε να τον προστατέψει / ήθελε
να του προσφέρει ασφάλεια, πέτυχε. Άργησε να το καταλάβει αλλά τώρα πια τον ευχαριστεί.

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ

σελ. 83-86

1. ΚΑΡΟΛΙΝ 1. ΟΧΙ 2. ΝΑΙ 3. ΝΑΙ 4. ΝΑΙ 5. ΟΧΙ

ΤΖΟΥΛΙΑ 1. ΟΧΙ 2. ΝΑΙ 3. ΝΑΙ 4. ΝΑΙ 5. ΟΧΙ

ΚΑΡΙΝΑ 1. ΝΑΙ 2. ΟΧΙ 3. ΝΑΙ 4. ΟΧΙ 5. ΝΑΙ

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ 1. ΟΧΙ 2. ΝΑΙ 3. ΟΧΙ 4. ΝΑΙ 5. ΝΑΙ

2. 1. Λ, 2. Λ, 3. Σ, 4. Λ, 5. Σ

3. 1. ΚΑΡΙΝΑ 2. ΚΑΡΟΛΙΝ 3. ΤΖΟΥΛΙΑ 4. ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ 5. ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ 6. ΚΑΡΟΛΙΝ
7. ΤΖΟΥΛΙΑ

Π Ε Μ Π Τ Η Ε Ν Ο Τ Η Τ Α

Κ Α Λ Ο Τ Α Ξ Ι Δ Ι !

σελ. 91, άσκηση 1:

νιώθω ⇒ θα νιώσω, δοκιμάζω ⇒ θα δοκιμάσω, προσέχω ⇒ θα προσέξω,
κρύβω ⇒ θα κρύψω, χορεύω ⇒ θα χορέψω, ακούω ⇒ θα ακούσω, παύω ⇒ θα πάψω,
κολυμπάω ⇒ θα κολυμπήσω, ξεχνάω ⇒ θα ξεχάσω

σελ. 91, άσκηση 2:

βγαίνω ⇒ θα βγω, βλέπω ⇒ θα δω, βρίσκω ⇒ θα βρω, λέω ⇒ θα πω,
μπαίνω ⇒ θα μπω, πίνω ⇒ θα πιω

σελ. 91, άσκηση 3:

θα δεις, θα δει, θα δούμε, θα δείτε, θα δουν/δούνε

σελ. 91, άσκηση 4:

1. θα δουλέψουν, θα απεργήσουν
2. θα βρέξει
3. θα κόψετε, θα ετοιμάσουμε
4. θα κρατήσεις
5. θα μεθύσω, θα πω

σελ. 92, **ΚΕΙΜΕΝΟ 3:**

2. θα ξεκινήσουν, θα φτάσουν
3. θα αναχωρήσουν
4. θα επιστρέψουν, θα γυρίσουν
5. θα επιλέξουν
6. θα πληρώσουν

σελ. 95, άσκηση 7:

1. θα φεύγει
2. θα φύγουμε
3. θα φύγω
4. θα πηγαίνω
5. θα φτάσουμε

σελ. 95, άσκηση 8:

θα πάνε, θα πηγαίνουν, θα κολυμπάνε, θα κάθονται, θα παίζουν, θα πάρει, θα διαβάξει, θα λύνει, θα φέρει, θα φοράει, θα κουβαλήσουν, θα βουτάνε / θα βουτήξουν, θα μαζεύουν / θα μαζέψουν, θα έχουν, θα παίζουν / θα παίξουν, θα μένουν / θα μείνουν, θα πάρουν

σελ. 97, άσκηση 1:

1. Η Πάρος
2. Η Νάξος, της Πάρου
3. της Πάρου
4. στην Πάρο
5. της Πάρου

σελ. 98, άσκηση 3:

της Νάξου, της Πάτμου, της άμμου, της οδού, της ανόδου, της ηπείρου, της ερήμου

σελ. 99, άσκηση 5:

1. διαλέκτους
2. ηπείρων
3. ξεναγοί
4. Κορίνθου, Πελοποννήσου
5. λεωφόρους
6. ανόδου
7. έρημοι
8. εξόδους
9. οδών
10. καθόδου

σελ. 100, άσκηση 1:

	Ενικός	Πληθυντικός
Ονομαστική Αιτιατική	το κράτος	τα κράτη
	το μήκος	τα μήκη
	το πλάτος	τα πλάτη
	το είδος	τα είδη
	το μέγεθος	τα μεγέθη
	το μέρος	τα μέρη
Γενική	του κράτους	των κρατών
	του μήκους	των μηκών
	του πλάτους	των πλατών
	του είδους	των ειδών
	του μεγέθους	των μεγεθών
	του μέρους	των μερών

σελ. 101, άσκηση 2:

μήκη, πλάτη, μήκος, πλάτος, έτη, μεγεθών, μήκους, πλάτους, ύψους

σελ. 101, άσκηση 3:

1. ερήμους
2. χώρους
3. ένα μέρος, αυτόν τον τόπο
4. του κράτους
5. πολλές εξόδους/ εισόδους
6. πολλούς τρόπους
7. όλων των λεωφόρων
8. όλων των μεγεθών
9. αυτή τη μέθοδο
10. της καθόδου, λεωφόρο

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ

σελ. 102, άσκηση 1:

Πλοία	Προορισμός (πού;)	Ώρα
Λισσός	Χανιά	21:00
Θεόφιλος	Χίος, Μυτιλήνη	19:00
Φαιστός Παλάς	Ηράκλειο	21:00
Σταρ Πάρος	Πάρος, Νάξος, Θήρα	7:25
Χάισπιντ 4	Σύρος, Τήνος, Μύκονος	7:15
Χάισπιντ 5	Χανιά	15:45
Μπλου Σταρ Νάξος	Σύρος, Πάρος, Νάξος, Σχοινούσα, Κουφονήσια, Κατάπολα	17:30
Κνωσός Παλάς	Ηράκλειο	15:30

σελ. 102, άσκηση 2:

	Ώρα/Ωρες
Πέτρος για Αλεξανδρούπολη το απόγευμα	17:50
Μάρθα για Θεσσαλονίκη νωρίς το πρωί	6:45
Μάριος για Θεσ/νίκη το απόγευμα	17:20, 18:15
Αλεξία για Καβάλα το απόγευμα	19:15
Βίκυ για Κοζάνη το μεσημέρι	12:00
Νατάσα για Καστοριά το μεσημέρι	12:00

σελ. 102, άσκηση 3:

	Ώρα/Ωρες
Αναστασία για Θεσ/νίκη το βράδυ	20:39
Όλγα για Καλαμπάκα το μεσημέρι	15:53
Άρης για Θεσ/νίκη το μεσημέρι	13:21
Αλεξία για Λάρισα νωρίς το πρωί	6:50, 7:54
Γιάννης για Λάρισα το βράδυ	20:39

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ

σελ. 103, άσκηση 1:

δ, ε, στ

σελ. 103, άσκηση 2:

β, δ

σελ. 104, άσκηση 3:

Με ταχύπλοο σε τρειςήμισι ώρες, με συμβατικό πλοίο σε έξι ώρες

σελ. 104, άσκηση 4:

	Πόρτο - Τάγκο	Ακρογιάλι	Τήνιον
Φθηνότερο (με πρωινό)		✓	
Πιο κοντά στη θάλασσα		✓	
Κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική	✓		
Νεοκλασικό			✓
Άριστη εξυπηρέτηση	✓		
Φαγητό με ντόπια υλικά	✓		

σελ. 104, άσκηση 5:

	Ταρσανάς	Ντίνοξ	Ντουάρ
Ψάρι	✓	✓	
Κρέας			✓
Καλές τιμές	✓		
Ωραίο περιβάλλον	✓		
Ποιότητα φαγητού		✓	✓
Καλή εξυπηρέτηση	✓		

ΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΗΣΟΥΜΕ

σελ. 106, άσκηση 1:

Α 4., Β 5., Γ 1.

ΕΚΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΜΑΘΕ, ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΑ!

σελ. 113, άσκηση 1:

ρήματα με αντικείμενο σε αιτιατική

θυμάμαι, δημιουργώ, γράφω, προτιμώ, πετάω, μισώ, κάνω, έχω, παρακολουθώ, καταλαβαίνω, διηγούμαι, βάζω, βγάζω, βοηθώ

σελ. 113, άσκηση 2:

1. Προτιμώ (ιδιαίτερα/περισσότερο) την ποίηση. 2. Ο καθηγητής βοηθάει πολύ τους μαθητές του. 3. Τον ρώτησα αλλά δεν μου απάντησε (καθόλου). 4. Θυμόμαστε με ευχαρίστηση τα παιδικά μας χρόνια. 5. Οι μαθητές απάντησαν έξυπνα. 6. Μου τηλεφώνησε. 7. Γνωρίζετε καλά δύο ξένες γλώσσες; 8. Προσπαθήστε να καταλάβετε τα παιδιά. 9. Ο καθηγητής μίλησε συγκινητικά. 10. Σε σκέφτομαι συνέχεια.

σ. 115, άσκηση 4:

Α. Αγόρασε στον / για τον άντρα της ένα λινό πουκάμισο. Γνώρισε στη φίλη της την αδερφή της. Έγραψε στη μάνα της την αλήθεια. Δάνεισε στον αδερφό της 500 ευρώ.

Β. Έκρυψε από τη μάνα της την αλήθεια. Είπε στο παιδί ένα παραμύθι. Κέρασε το παιδί μια πορτοκαλάδα. Έμαθε (σ)τον γιο της χορό.

Γ. Πούλησε στον πελάτη χτεσινό ψωμί. Έστειλε στη φίλη της ένα e-mail. Μαγειρεύω σούπα για το μωρό. Χρωστάει ευγνωμοσύνη στους γονείς του.

σελ. 117, **άσκηση 2:**

1. τον 2. τον, τους 3. τα, τους τα 4. μου το 5. τους τα 6. μου την 7. Με, με, Του, μας τους

σελ. 118, **άσκηση 1:**

1. τα 2. εμάς 3. σ' εμένα 4. Τους 5. τους 6. με, της 7. τους, τους 8. τους τη 9. τους τις 10. της τις 11. αυτό σ' αυτήν

σελ. 119, **άσκηση 1:**

1. γ., 2. α., 3. β., 4. α., 5. β., 6. γ.

σελ. 120, **άσκηση 1:**

1. μεγαλύτερα / πιο μεγάλα 2. Ελάχιστη / (πολύ) λίγη 3. απλούστατες / (πολύ) απλές, οι πιο απλές / οι απλούστερες 4. περισσότερη / πιο πολλή 5. τον καλύτερο/τον πιο καλό 6. καλύτερο / πιο καλό 7. άριστος (ο καλύτερος) 8. εξυπνότερο / πιο έξυπνο 9. το εξυπνότερο / το πιο έξυπνο 10. νεότερος, -η / πολύ νέος, -α

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ

σελ. 123:

1. Σ, 2. Λ, 3. Σ, 4. Λ, 5. Σ, 6. Σ, 7. Λ, 8. Λ, 9. Λ, 10. Λ

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ

σελ. 123, **άσκηση 1:**

A. 3., B. 1., Γ. 2.

σελ. 124, **άσκηση 2:**

A. Τουλάχιστον διαβάζουν, B. Ρατσισμός και στην εκπαίδευση! Γ Βαβέλ εθνοτήτων ενά-ντια στον ρατσισμό

σελ. 127, **άσκηση 2:**

Πρωτοβάθμια, Δημοτικό, έξι, Λύκειο, Λύκειο, ΙΕΚ, Τριτοβάθμια, ΑΕΙ, ΕΑΠ, Μεταπτυχιακές

ΕΒΔΟΜΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΕΣ ΤΟ Μ' ΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

σελ. 130, **Θα σας χρειαστούν...:**

1. α., 2. β., 3. α., 4. γ., 5. β.

σελ. 130, **ΤΕΣΤ:**

α) δημοτικό, β) ρεμπέτικο, γ) λαϊκό, δ) έντεχνο, ε) σκυλάδικο

σελ. 132, άσκηση 1:

1. κλείστηκε
2. κοιταχτήκαμε
3. πετάχτηκαν
4. γράφτηκε
5. χωριστήκατε
6. φτιάχτηκε
7. πληρώθηκαν
8. παντρευτήκαμε

σελ. 132, άσκηση 2:

1. κουρεύτηκε
2. ετοιμαστήκαμε
3. βάφτηκε
4. σπκωθήκατε
5. ξεκουράστηκες
6. μαγειρεύτηκε
7. ανοίχτηκαν
8. συμπληρώθηκαν

σελ. 132, άσκηση 3:

1. παίχτηκε
2. μαγεύτηκαν
3. ντυθήκαμε
4. εμφανιστήκατε
5. Μαζεύτηκε
6. ενθουσιάστηκες

σελ. 134, άσκηση 1:

κάλεσα καλέστηκα -εσα -έστηκα, φόρεσα φορέθηκα -εσα -έθηκα, πέταξα πετάχτηκα -αξα -άχτηκα, τράβηξα τραβήχτηκα -ηξα -ήχτηκα, φοβήθηκα, λυπήθηκα, κοιμήθηκα

σελ. 134, άσκηση 2:

1. συναντήθηκαν
2. ξεχάστηκε
3. αδικήθηκα
4. περιποιήθηκε
5. Βαρεθήκαμε
6. πετάχτηκε
7. φορέθηκαν
8. κυνηγήθηκε

σελ. 135, άσκηση 3:

Ηχογραφήθηκαν, γράφτηκαν, γυρίστηκαν, ιδρύθηκαν, διοργανώθηκαν, εγκρίθηκαν

σελ. 136:

1. στ., 2. α., 3. ε., 4. ζ., 5. θ., 6. η., 7. γ., 8. δ., 9. ι., 10. β.

σελ. 136, άσκηση 1:

ακούστηκε, αντιστάθηκα, βρέθηκα, έγινα, δόθηκε, επιστράφηκα, κάπκα, κόπκα, μαθεύτηκε, ντράπκα, προσφέρθηκε, στάθηκα, στράφηκα, υποσχέθηκε, φάνκα, χάρκα

σελ. 136, άσκηση 2:

1. προβλήθηκε
2. στάλθηκαν
3. κάπκαν
4. Προσφερθήκαμε
5. επιστράφηκαν
6. λέχθηκαν/ειπώθηκαν

σελ. 137, άσκηση 3:

1. τακτοποιήθηκε
2. Ρώτησες
3. πουλήθηκε
4. τηλεφωνήσαμε
5. Πεταχτήκαμε
6. φόρεσες
7. Κόπκα
8. ακούστηκε
9. βραχίκαμε
10. έπλυνα
11. κάπκε
12. βρήκαν

σελ. 137, άσκηση 4:

Βρέθηκε, στράφηκε, δόθηκε, φάνκα, ακούστηκαν, γράφτηκαν, έγινε

σελ. 139, άσκηση 1:

1. Το κοινό ξεσηκώθηκε από τον κιθαρίστα.
2. Ο πόνος, η χαρά, ο θυμός μας εκφράζονται με τα τραγούδια τους.
3. Η μουσική των Πυξ Λαξ ακούγεται ακόμα από πολλούς νέους.
4. Οι Πυξ Λαξ αγαπήθηκαν από όλους μας.
5. Ο ακροατής συγκινείται και μαγνητίζεται από τη μουσική τους.
6. Βοηθήθηκα από τα τραγούδια τους.

σελ. 139, άσκηση 2:

1. Χιλιάδες θεατές αποθέωσαν τους Πυξ Λαξ. 2. Ο ήχος της κρητικής λύρας τον μάγεψε. 3. Η μουσική τους με παρηγορεί. 4. Οι νέοι αγάπησαν τη λαϊκή μουσική. 5. Ο Μίκης Θεοδωράκης μελοποίησε ποιήματα μεγάλων Ελλήνων ποιητών και τα τραγούδησαν πολλοί Έλληνες.

σελ. 139, άσκηση 3:

α) Το 1968 ηχογραφήθηκε ο πρώτος του δίσκος. β)... από τον Γιώργο Νταλάρα τραγουδήθηκαν οι συνθέσεις των μεγαλύτερων Ελλήνων συνθετών. γ) ...το κοινό του οδηγείται σε ενδιαφέροντα μουσικά μονοπάτια. δ) Το κοινό του αποτελείται από άτομα όλων των ηλικιών, εφήβους, νέους, ηλικιωμένους. ε) Από τον Γιώργο Νταλάρα δόθηκαν πάνω από πεντακόσιες συναυλίες. ... στ) ... στις δύο συναυλίες που δόθηκαν... χειροκροτήθηκε από ... ζ) από τον Νταλάρα πραγματοποιήθηκαν τρεις συναυλίες ...

σελ. 139, άσκηση 4. α):

αποκρίνεται, γίνεται, χάνεται, πιάνεται, δίνει, μυρίζουνε, γυαλίζουνε

σελ. 141, άσκηση 1:

1. α., 2. β., 3. δ., 4. γ., 5. β., 6. β.

σελ. 141, άσκηση 2:

1. τον εαυτό της 2. τον εαυτό μας 3. τον εαυτό σας 4. τον εαυτό τους 5. τον εαυτό μου 6. στον εαυτό τους 7. στον εαυτό σου 8. τον εαυτό τους/τους εαυτούς τους 9. στον εαυτό μας 10. ο εαυτός σας

σελ. 142, άσκηση 1:

βαριά-βαρύ, ελαφριά-ελαφρύ, μακριά-μακρύ, παχιά-παχύ, πλατιά-πλατύ, τραχιά-τραχύ, φαρδιά-φαρδύ

σελ. 143, άσκηση 2:

1. βαριές 2. βαριά 3. ελαφριά 4. ελαφρύ 5. μακριές, φαρδύ 6. μακρύ 7. παχιοί 8. τραχιά 9. τραχύ 10. φαρδιά 11. πλατιά 12. φαρδιά πλατιά

σελ. 144, άσκηση 1:

κανελιά, κανελί, κανέλα
μενεξεδιά, μενεξεδί, μενεξές
πορτοκαλιά, πορτοκαλί, πορτοκάλι
σταχτιά, σταχτί, στάχτη
μουσταρδιά, μουσταρδί, μουστάρδα
χρυσαφιά, χρυσαφί, χρυσάφι

σελ. 145, άσκηση 4:

1. πλατιά, βαθιά 2. θαλασσιές 3. πλατιά 4. βαθύ 5. θαλασσιά, θαλασσί

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ

σελ. 146:

1. Σ, 2. Λ, 3. Λ, 4. ΔΑ, 5. Σ

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ [Α]

σελ. 146:

2. Α, 3. Στ., 4. Β, 5. Γ, 6. Ε.

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ [Β]

σελ. 147:

1. β, 2. δ, 3. α, 4. β, 5. γ

ΟΓΔΟΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΚΑΛΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ!

σελ. 154,

1. γ., 2. ε., 3. α., 4. ζ., 5. στ., 6. δ., 7. β., 8. θ., 9. ι., 10. ιβ., 11. ιγ., 12. ια., 13. ιδ., 14. η.

σελ. 155, **άσκηση 1:**

θα λυθώ, θα πληρωθώ, θα πιαστώ, θα πειστώ/πεισθώ, θα σκεφτώ, θα κρυφτώ, θα ονειρευτώ, θα θυμηθώ, θα λυπηθώ, θα φοβηθώ, θα ανοιχτώ, θα διδαχτώ, θα φτιαχτώ, θα ριχτώ, θα παντρευτώ, θα μαγευτώ, θα απολυμανθώ, θα μαραθώ

σελίδα 155, **άσκηση 2:**

1. θα ετοιμάσουν, θα στολίσουν 2. θα σηκωθεί 3. θα χαθούμε 4. θα κοιτάξει
5. θα κουραστείς, θα πιαστείς 6. θα συμβουλευτούμε

σελ. 156, **άσκηση 3:**

θα μαγειρέψει, θα φάει, θα ξεκουραστεί, θα πάει στο γυμναστήριο/θα γυμναστεί, θα πλυθεί/θα κάνει ένα ντους, θα λουστεί, θα τηλεφωνήσει στον Πέτρο, θα διορθώσει τα γραπτά, θα χτενιστεί, θα βαφτεί, θα ντυθεί, θα συναντηθεί με τους φίλους της

σελ. 157, **άσκηση 2:**

θα συναντηθώ, θα συζητηθώ, θα γεννηθώ, θα δικαιολογηθώ, θα αρνηθώ, θα συνεννοηθώ, θα συγκινηθώ, θα παραπονεθώ, θα φορεθώ, θα κεραστώ, θα κρεμαστώ, θα γελαστώ

σελ. 157, **άσκηση 3:**

1. θα ικανοποιηθούν 2. θα παραπονεθείτε 3. θα τραβηχτούν 4. θα συγκινηθούμε
5. θα ωφεληθείτε 6. θα απειληθεί

σελ. 158, **άσκηση 4:**

1. θα βαρεθεί, θα ευχαριστηθεί 2. θα συναντηθεί 3. θα γεννηθεί 4. θα τακτοποιηθείς 5. θα ταλαιπωρηθείς

σελ. 159, άσκηση 1:

θα λεχθώ/θα ειπωθώ, θα βραχώ, θα βρεθώ, θα γίνω, θα δοθώ, θα επιστραφώ, θα ζεσταθώ, θα καώ, θα κοπώ, θα ληφθώ, θα μαθευτώ, θα ντραπώ, θα παρθώ, θα πλυθώ, θα προβληθώ, θα προσφερθώ, θα σκεφτώ, θα σταλ(θ)ώ, θα στραφώ, θα φαγωθώ, θα υποσχεθώ, θα φανώ, θα χαρώ

σελ. 159, άσκηση 2:

1. θα πλύνεις / θα πλυθείς, θα πλύνω 2. θα φάμε 3. θα κοπείς 4. θα κοπεί 5. θα ακούσω 6. θα δεις 7. θα βρεθεί 8. θα δώσουν/θα δοθούν 9. θα ζεστάνω 10. θα βρεθούν

σελ. 160, άσκηση 3:

θα ενθουσιαστείτε, θα δεθείτε, θα ετοιμαστείτε, θα προβληθεί, θα αισθανθείτε, θα γίνει, θα δοθούν, θα επισκεφτείτε, θα φανούν, θα αντιληφθείτε, θα βαρεθείτε, θα βρεθείτε, θα μαγευτείτε, θα χωριστείτε, θα βραβευτούν

σελ. 162, άσκηση 1:

1. ζ., 2. α., 3. β., 4. δ., 5. ε., 6. γ., 7. στ.

σελ. 162, άσκηση 3:

τηλεοράσεις, προτάσεις, διαφημίσεων, είδηση, απόψεις, λέξεις, απαντήσεις, εξελίξεων, συνάντηση, συνεντεύξεις, δύναμης

σελ. 163, άσκηση 4:

1. τις ερωτήσεις 2. τις απόψεις 3. εξετάσεων 4. ειδήσεων 5. διαφημίσεις 6. τηλεοράσεων 7. Οι δυνάμεις

σελ. 163, άσκηση 5:

τις εξελίξεις, διασκέδασης, στις σχέσεις, τις φάσεις, απολαύσεις, τις απόψεις

σελ. 163, άσκηση 6:

1. η χρήση - οι χρήσεις 2. η σύνδεση - οι συνδέσεις 3. η σκέψη - οι σκέψεις 4. η αίσθηση - οι αισθήσεις 5. η εξέλιξη - οι εξελίξεις 6. η ανάπτυξη - οι αναπτύξεις 7. η απόλαυση - οι απολαύσεις 8. η πρόταση - οι προτάσεις 9. η εξέταση - οι εξετάσεις 10. η μετάφραση - οι μεταφράσεις 11. η συζήτηση - οι συζητήσεις 12. η πρόσκληση - οι προσκλήσεις 13. η επανάληψη - οι επαναλήψεις 14. η υπόθεση - οι υποθέσεις 15. η εξήγηση - οι εξηγήσεις 16. η διασκέδαση - οι διασκεδάσεις 17. η παρουσίαση - οι παρουσιάσεις

σελ. 164, άσκηση 1:

1. τρελά 4. καλά 6. λίγο

σελ. 164, άσκηση 2:

1. κοντά, μακριά 2. πολύ, λίγο 3. Καλά, σύντομα 4. Βαριά 5. σιγανά, βαθιά

σελ. 165, άσκηση 3:

1. ακριβά 2. ακριβώς 3. Αμέσως 4. άμεσα 5. απλά 6. απλώς 7. ευχάριστα 8. Ευχαρίστως 9. ιδιαιτέρως 10. ιδιαίτερα 11. Τέλεια 12. τελείως

σελ. 166, άσκηση 1:

- β. μ' αρέσουν τα μιούζικαλ, ξαναείδα...
- γ. Ξαναείδα τις..., γιατί μ' αρέσουν τα μιούζικαλ
- β. Επειδή μισώ τις ταινίες τρόμου, δεν είδα ποτέ τον...
- γ. Δεν είδα ποτέ τον «...», γιατί μισώ τις ταινίες τρόμου
- α. Της αρέσουν οι αισθηματικές ταινίες
- β. της αγόρασε τον «Τιτανικό»
- γ. Της αγόρασε τον «Τιτανικό», γιατί της αρέσουν οι αισθηματικές ταινίες
- α. Λατρεύω τις ταινίες επιστημονικής φαντασίας...
- β. Επειδή λατρεύω τις..., έχω όλο...
- γ. Έχω όλο τον «Πόλεμο των Άστρων»...
- α. Είναι σινεφίλ, γι' αυτό θα δει την καινούργια ταινία του...
- γ. Θα δει την καινούργια ταινία του..., γιατί είναι σινεφίλ

σελ. 167, άσκηση 2:

- γιατί / διότι / επειδή / αφού / μια(ς) και / μια που / καθώς / εφόσον
- γιατί / διότι / επειδή / αφού / μια(ς) και / μια που / καθώς
- Γιατί / Διότι / Επειδή
- Γιατί / Διότι / Επειδή
- που / επειδή / γιατί / διότι
- Γιατί / Διότι / Επειδή

σελ. 168, άσκηση 4:

- 1. γ., 2. β., 3. α., 4. γ., 5. β.

σελ. 169, άσκηση 2:

όμως/ωστόσο, όμως/ωστόσο, αλλά/όμως/ωστόσο (μόνο που)

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ

σελ. 170:

	Κλέα	Κώστας	Άννα	Στέφανος	Σοφία	Ελένη
Διασκεδάζει						✓
Δεν διασκεδάζει	✓		✓			
Δεν λέει πώς διασκεδάζει		✓			✓	
Έχει οικονομικό πρόβλημα			✓			
Προτιμά τα σπορ				✓		
Διασκεδάζει με φίλους						✓
Σχολιάζει τον τρόπο διασκέδασης των άλλων		✓				
Δεν ενοχλείται από το πώς διασκεδάζουν οι άλλοι					✓	

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ [Α]

σελ. 170:

1. Β., 2. ΣΤ., 3. Α., 4. Ζ., 5. Ε., 6. Δ., 7. Γ.

σελ. 172:

1. Δ. Βιβλιοπαρουσίαση, 3. Α. Έκθεση γλυπτικής, 5. Ε. Θέατρο, 7. Γ. Γεύσεις, 6. Δ. Χορός,
2. ΣΤ. Συναυλία, 4. Ζ. Διαλέξεις**ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ [Β]**

σελ. 172:

5. κόμικς, 4. επιστήμη, 3. αρχιτεκτονική, 1. λογοτεχνία, 6. μουσική, 2. σκηνογραφία

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ [Γ] και ΑΣ ΜΙΛΗΣΟΥΜΕ

σελ. 174:

<i>τόπος / μέσο ψυχαγωγίας</i>	<i>άνθρωποι</i>	<i>αντιδράσεις</i>
κινηματογράφος θέατρο τηλεόραση / βίντεο κομπιούτερ στάδια / γήπεδα συναυλιακοί χώροι	κοινό θεατής	χειροκροτάμε δακρύζουμε συγκινούμαστε τρομάζουμε σφυρίζουμε

ΕΝΑΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΕ ΔΟΥΛΕΙΑ ΝΑ ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ!σελ. 179, **άσκηση 1:**2. δ. ο σουβλατζής, 3. α. ομπογιατζής, 4. ε. ο παλιατζής, 5. β. ο καφετζής,
6. ζ. ο μανάβης, 7. στ. ο χασάπης, 8. η. ο μπακάληςσελ. 179, **άσκηση 2:**

2. οι παπάδες, 3. οι ψαράδες, 4. οι περιπεράδες, 5. οι παπούδες

σελ. 180, **άσκηση 3:**

οι μπουφέδες, οι μεζέδες, οι καναπέδες, οι λεκέδες, οι κεφτέδες, οι τενεκέδες, οι καφέδες

σελ. 180, **άσκηση 4:**οι γιαγιάδες, οι νταντάδες, οι αλεπούδες, οι μαϊμούδες, οι μιναρέδες, οι μενεξέδες,
οι κουραμπιέδεςσελ. 180, **άσκηση 5:**1. των ψαράδων 2. οιμπογιατζήδες 3. τον μανάβη/τους μανάβηδες 4. λεκέδες 5. των μαϊ-
μούδων 6. γιαγιάδες, οι παπούδες 7. μελάδες 8. καφετζήδες 9. μενεξέδες 10. μεζέδες

σελ. 181, **άσκηση 1:**

1. ε., 2. στ., 3. γ., 4. θ., 5. β., 6. α., 7. ιδ., 8. ι., 9. δ., 10. ν., 11. ζ., 12. ιβ., 13. ια., 14. ιγ.

σελ. 182, **άσκηση 1:**

1. ακριβείς 2. τα διεθνή 3. επιμελή 4. δημοφιλών 5. διεθνών 6. σαφείς 7. της ειλικρινούς 8. πολυτελής 9. πλήρη 10. εξαιρετούς 11. τις πολυμελείς 12. ακριβείς

σελ. 183, **άσκηση 3:**

1. οι μανιόδεις καπνιστές - των μανιωδών καπνιστών 2. οι στοιχειώδεις γνώσεις - των στοιχειωδών γνώσεων 3. οι ιδεώδεις εργασίες - των ιδεωδών εργασιών 4. τα βραχώδη εδάφη - των βραχωδών εδαφών 5. οι αμμώδεις παραλίες - των αμμωδών παραλιών 6. οι δασώδεις περιοχές - των δασωδών περιοχών

σελ. 183, **άσκηση 4:**

ευγενής, συνεπής, σαφής, γλωσσομαθής

σελ. 183, **άσκηση 5:**

συμπαθής ≠ αντιπαθής, ευγενής ≠ αγενής, σαφής ≠ ασαφής, συνεπής ≠ ασυνηπής, υπεύθυνος ≠ ανεύθυνος, υπομονετικός ≠ ανυπόμονος, κοινωνικός ≠ αντικοινωνικός

σελ. 183, **άσκηση 6:**

ειλικρινής ≠ ανειλικρινής, ακριβής ≠ ανακριβής, ασφαλής ≠ ανασφαλής, επαρκής ≠ ανεπαρκής, διαφανής ≠ αδιαφανής

σελ. 184, **KEIMENO 3:**

Πώς λέγεται:

1. ο /η συγγραφέας 2. ο /η διερμνέας 3. ο ιερέας 4. ο κουρέας 5. ο /η εισαγγελέας

σελ. 184, **άσκηση 1:**

1. του κουρέα 2. τον/τη διερμνέα / τους/τις διερμνείς 3. της συγγραφέως 4. του εισαγγελέα/ της εισαγγελέως 5. οι αποστολείς 6. τους τομείς 7. φορείς 8. προβολείς 9. γονέων 10. συγγραφείς

σελ. 186, **άσκηση 1:**

είδα - να δω, βρήκα - να βρω, είπα - να πω, μπήκα - να μπω, ήπια - να πιω

σελ. 186, **άσκηση 2:**

1. να ξεκινήσω 2. να βρεις/να βρείτε, να ρωτήσεις/να ρωτήσετε 3. να φύγω, να ψωνίσω 4. να βάλετε 5. να απεργήσουμε

σελ. 186, **άσκηση 3:**

βάλθηκα - να βαλθώ, ειδώθηκα - να ιδωθώ, βράχνηκα - να βραχώ, βρέθηκα - να βρεθώ, δόθηκα - να δοθώ, επιστράφηκα - να επιστραφώ, επιτράπηκα - να επιτραπώ, ζεστάθηκα - να ζεσταθώ, κάηκα - να καώ, αισθάνθηκα - να αισθανθώ, βαρέθηκα - να βαρεθώ, έγινα - να γίνω, ήρθα - να έρθω, κάθισα - να καθίσω, ντράπηκα - να ντραπώ, κόπηκα - να κοπώ, ειπώθηκα/λέχθηκα - να ειπωθώ/να λεχθώ, μαθεύτηκα - να μαθευτώ, πάρηθηκα - να

παρθώ, πλύθηκα - να πλυθώ, προσφέρθηκα - να προσφερθώ, προτάθηκα - να προταθώ, στάλθηκα - να σταλ(θ)ώ, φαγώθηκα - να φαγωθώ, σκέφτηκα - να σκεφτώ, στάθηκα - να σταθώ, φάνηκα - να φανώ, φέρθηκα - να φερθώ, υποσχέθηκα- να υποσχεθώ, χάρηκα - να χαρώ

σελ. 186, άσκηση 4:

1. να κλειστώ, να κοιμηθώ 2. να ακούσουμε 3. να ζεσταθεί 4. να κόψεις 5. να ειπωθεί
6. να παρθούν 7. να φάμε 8. να τακτοποιήσεις 9. να στενοχωρήσεις
10. να συναντηθούμε

σελ. 187, άσκηση 5:

1. να πλυθείς, να πλύνεις/να πλύνουμε 2. να πετάξεις/ να πετάξετε/ να πετάξουμε..., να πεταχτούν 3. να ντύσεις, να ντυθείς 4. να κουραστούν, να κουράσουν 5. να βρω, να βρεθώ

σελ. 188, άσκηση 1:

να φτάνει, να χαιρετάει, να μην κρατάει, να εργάζεται, να μην ζητάει, να φεύγει, να είναι

σελ. 189, άσκηση 1:

1. να δουλεύω 2. να πάρει, να γυρίσει 3. να τελειώσω/ να τελειώσουμε 4. να δουλεύει, να φτάσει 5. να φύγουν 6. να ξεκουραστούμε (να ξεκουραστείτε) 7. να ανεβαίνει 8. να γράψω
9. να γράφω, να διαβάζω, να ξεχάσω

σελ. 189, άσκηση 2:

να γράψω, να κοιμηθώ, να σηκωθώ, να σηκώνομαι, να ετοιμαστώ, να φροντίσω, να μαγειρέψω, να καθαρίσω, να πλύνω, να σιδερώσω, να γίνουν, να ξεκουράζεται, να εργάζομαι, να τρελαθώ, να εργαστώ, να ξενυχτάω, να γράφω, να αλλάζει, να καταφέρω, να αντιμετωπίζω, να ελπίζω

σελ. 191, άσκηση 2:

για να, που, Ωστόσο, και, για να, για να, όμως, να, επειδή, να

σελ. 193, άσκηση 1:

1. Ο Γιώργος είναι τόσο εργατικός που / ώστε θα του δώσουν προαγωγή.
2. Τα χρήματα που παίρνει από τη δουλειά του είναι τόσο λίγα που / ώστε δεν μπορεί να ζήσει.
3. Ο προϊστάμενός μου είναι τόσο εγωιστής που / ώστε δεν θα ακούσει τις ιδέες μου.
4. Ο Πέτρος ήταν τόσο κουρασμένος που / ώστε ζήτησε να φύγει πριν τελειώσει η βάρδιά του.
5. Οι πωλήσεις της εταιρείας μειώθηκαν τόσο πολύ που / ώστε υπάρχει κίνδυνος να απολύσει υπαλλήλους.

σελ. 194, άσκηση 3:

που, να, που, και, για να, ώστε, ώστε, τόσο, να

σελ. 195, άσκηση 1:

(Να) μη σφίγγετε, (Να) μην κοιτάζετε, Να μη μιλάτε, Να μη λέτε/ Να μην πείτε, Να μη βρίζετε/ Να μη βρίζετε, Να μη ρωτήσετε, Να μη δέχεστε/ Να μη δεχτείτε, Να μην παραγγεί-

λετε, Να μη διακόπτετε, Να μην παρασυρθείτε, Να μην αγχώνεστε και να μην τα παρατάτε/ Να μην αγχωθείτε και να μην τα παρατήσετε

σελ. 196, **άσκηση 1:**

1. το να γράφω 2. Το να καπνίζεις 3. Με το να κλαις 4. Το να φοβάσαι 5. Το να ελπίζεις

σελ. 196, **άσκηση 2:**

1. χωρίς να τηρούνται οι στοιχειώδεις κανόνες υγιεινής 2. πριν (να) γίνουν έφηβοι 3. το να αντιμετωπίζεις την πραγματικότητα είναι δύσκολο 4. να αλλάξει η νοοτροπία της κοινωνίας 5. να αλλάξουν οι νόμοι και να τιμωρηθούν οι ένοχοι

σελ. 198, **άσκηση 2:**

1. να αναφέρετε 2. να έρχεστε, να φεύγετε 3. να αισθάνεστε 4. να πετύχετε 5. να περιγράψουν, να περιγράψει 6. να μιλήσετε 7. να φύγετε 8. να προσφέρετε, να επιλέξουμε 9. να πραγματοποιήσετε 10. να κερδίζετε, να έχετε

σελ. 198, **άσκηση 3:**

να καταλάβει, να δίνει, να πει, να σβήνω, να καταλάβεις/ να καταλαβαίνεις, να ξεκουράζομαι/ να ξεκουραστώ, να κοιμάμαι/ να κοιμηθώ, να πάρω, να στέκομαι / να σταθώ, να τον βοηθήσει, να είναι, να κάνεις, να περπατάς, να κοιμάμαι

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [Α]

σελ. 200:

1. Σ, 2. Λ, 3. Λ, 4. Σ, 5. Λ, 6. ΔΑ, 7. Σ, 8. Λ, 9. ΔΑ, 10. Σ

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [Β]

σελ. 200:

1. Λ, 2. Σ, 3. Λ, 4. ΔΑ, 5. ΔΑ, 6. Λ, 7. Σ, 8. Λ, 9. Λ, 10. ΔΑ

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ [Α] ΓΙΑ ΝΑ ΜΙΛΗΣΟΥΜΕ

σελ. 202, **άσκηση 1:**

είπε [11], δίνει τη δυνατότητα [7], θα δουλεύουν [1], πρώτα απ' όλα [8], χάνει [2], οι υπάλληλοι [9], δουλεύουν πιο παραγωγικά [10], αφεντικό [5], να δημιουργήσει [12], Εκτός απ' αυτό [3], να ξοδεύει [6], Το πόσο καλά εργάζεται κάποιος [4]

ΔΕΚΑΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ!

σελ. 209, άσκηση 1:

	Ενεστώτας	Αόριστος	Απλή Προστακτική
-v-	λιώνω πληρώνω	έλιωσα πλήρωσα	λιώσε - μη λιώσεις λιώστε - μη λιώσετε πλήρωσε - μην πληρώσεις πληρώστε - μην πληρώσετε
-ζ-	κατεβάζω αρχίζω δοκιμάζω	κατέβασα άρχισα δοκίμασα	κατέβασε - μην κατεβάσεις κατεβάστε - μην κατεβάσετε άρχισε - μην αρχίσεις αρχίστε - μην αρχίσετε δοκίμασε - μη δοκιμάσεις δοκιμάστε - μη δοκιμάσετε
-ζ-	παίζω αλλάζω	έπαιξα άλλαξα	παίξε - μην παίξεις παίξτε - μην παίξετε άλλαξε - μην αλλάξεις αλλάξτε / μην αλλάξετε
-κ-, -γ-, -χ-, -xv-	ρίχνω φτιάχνω ανοίγω	έριξα έφτιαξα άνοιξα	ρίξε - μη ρίξεις ρίξτε - μη ρίξετε φτιάξε - μη φτιάξεις φτιάξτε - μη φτιάξετε άνοιξε - μην ανοίξεις ανοίξτε - μην ανοίξετε
-π-, -β-, -φ-	λείπω ανάβω γράφω	έλειψα άναψα έγραψα	λείψε - μη λείψεις λείψτε - μη λείψετε άναψε - μην ανάψεις ανάψτε - μην ανάψετε γράψε - μη γράψεις γράψτε - μη γράψετε
	μιλάω, -ώ θεωρώ	μίλησα θεώρησα	μίλησε - μη μιλήσεις μιλήστε - μη μιλήσετε θεώρησε - μη θεωρήσεις θεωρήστε - μη θεωρήσετε

σελ. 209, άσκηση 2:

βγαίνω	βγες - μη βγεις βγείτε - μη βγείτε	ανεβαίνω	ανέβα - μην ανεβείς ανεβείτε - μην ανεβείτε
βλέπω	δες - μη δεις δείτε - μη δείτε	αφήνω	άφησε - μην αφήσεις αφήστε - μην αφήσετε
βρίσκω	βρες - μη βρεις βρείτε - μη βρείτε	κατεβαίνω	κατέβα - μην κατεβείς κατεβείτε - μην κατεβείτε
λέω	πες - μην πεις πείτε - μην πείτε	παίρνω	πάρε - μην πάρεις πάρτε - μην πάρετε
μπαίνω	μπες - μην μπεις μπείτε - μην μπείτε	τρώω	φάε - μη φας φάτε - μη φάτε
πίνω	πιες - μην πιεις πιείτε - μην πιείτε	πηγαίνω / πάω	πήγαινε - μην πας πηγαίνετε / πάτε - μην πάτε

σελ. 209, **άσκηση 3:**

1. λιώστε 2. Κατεβάστε 3. προσθέστε 4. βάλτε 5. αδειάστε 6. αφήστε 7. Αδειάστε
8. ρίξτε 9. γυρίστε

σελ. 210, **άσκηση 4:**

αποφύγετε, Κρατήστε, κοιτάξτε, Αναπνεύστε, βγείτε, ανοίξτε
Πιείτε, Μην φάτε, Μην πάρτε
Μην ξύσετε, πηγαίνετε
Πιείτε/Πιέστε, Κάντε

σελ. 210, **άσκηση 6:**

α. 3., β. 4., γ. 2., δ. 1.

σελ. 212, **ΚΕΙΜΕΝΟ 4:**

1. δ., 2. β., 3. α., 4. γ.

σελ. 213, **άσκηση 1:**

ετοιμάσου-ετοιμαστείτε, ντύσου-ντυθείτε, χτενίσου-χτενιστείτε, παντρέψου-παντρευτείτε,
συναντήσου-συναντηθείτε

σελ. 214, **άσκηση 2:**

να ετοιμαστείς/ μην ετοιμαστείς, να ντυθείς/ μην ντυθείς, να χτενιστείς/ μη χτενιστείς,
να παντρευτείς/ μην παντρευτείς, να συναντηθείς/ μη συναντηθείς

σελ. 214, **άσκηση 3:**

1. Γράψε 2. Ετοιμάσου 3. Τέντωσε 4. Στηρίξου 5. Κράτησε 6. Σήκω, πλύσου, ντύσου
7. ετοιμαστείτε 8. Μην γυμναστείτε 9. Μην χάσεις 10. Πετάξου 11. Γραφτείτε

σελ. 214, **άσκηση 4:**

εργαστείτε, βιαστείτε, ευχηθείτε, υποσχεθείτε, εκμεταλλευτείτε, ερωτευτείτε, δεχτείτε,
αρνηθείτε, ασχοληθείτε, περιποιηθείτε, αναρωτηθείτε, διηγηθείτε, συνεννοηθείτε,
κοιμηθείτε, λυπηθείτε, θυμηθείτε

σελ. 215, **άσκηση 5:**

1. Υποσχέσου 2. Επισκέψου 3. Εκμεταλλεύσου 4. Ασχολήσου 5. Κοιμήσου
6. Αρνήσου 7. Ευχήσου

σελ. 215, **άσκηση 6:**

Διαχειριστείτε, Οργανωθείτε, Συγκεντρωθείτε, Ασχοληθείτε, Επισκεφτείτε

σελ. 216, **άσκηση 2:**

Δούλεψε, Κοιμήσου, σήκω, δείξε, Γίνε, Κοίταξε, Σκέψου, Βυθίσου, κάνε, χαμογέλασε,
παραπάτησε, πες, Παρακολουθείτε, Γεμίζετέ, φροντίζετέ

σελ. 218, **άσκηση 2:**

συνεπής, πιο δημοφιλείς / δημοφιλέστερες, (πιο) δημοφιλής / (δημοφιλέστερο),
τους μανιώςδεις, Περιπετειώδη, (πιο) υγιείς, ασφαλείς, τους (πιο) αμελείς

σελ. 218, άσκηση 3:

1. οι πιο συνεπείς / οι συνεπέστεροι 2. ειλικρινείς / ειλικρινέστατες 3. η πιο επιεικής / η επιεικέστερη 4. στις ακριβείς / στις ακριβέστατες 5. των πιο υγιών / των υγιέστερων 6. ο πιο επιμελής / ο επιμελέστερος

σελ. 219, άσκηση 1:

1. διαρκώς 2. συνεχώς 3. πιο επιεικώς / επιεικέστερα 4. συνεπέστερα 5. σαφώς / σαφέστατα

σελ. 220, άσκηση 2:

1. ωτορινολαρυγγολόγος 2. ψυχίατρος 3. παιδίατρος 4. οδοντίατρος 5. γυναικολόγος 6. δερματολόγος 7. ορθοπαιδικός 8. οφθαλμίατρος 9. βιοπαθολόγος (μικροβιολόγος) / παθολόγος 10. ακτινολόγος

σελ. 221, άσκηση 2:

ΣΗΜ: Οι παρακάτω λύσεις είναι ενδεικτικές γι' αυτό είναι αποδεκτές κι άλλες επιλογές όπως φαίνεται στο παράδειγμα 1. Αν και είχα..., πήγα... / παρόλο που είχα..., πήγα / παρότι είχα..., πήγα... / μολονότι είχα..., πήγα... 2. Παρόλο που ήταν..., έκανε... 3. Ενώ κάναυμε..., αρρωσταίνουμε... 4. Παρόλο που πήρα..., δεν μου έπεσε... 5. Ενώ ήταν..., εγώ δεν κόλλησα 6. Αν και πίνει..., δεν τον πονάει... 7. Ενώ πίνω, δεν μου αρέσει... 8. Πρέπει να... κι ας μην έχεις όρεξη 9. Παρόλο που έχει... δεν πήγε ακόμπ... 10. Μολονότι δεν έκανε..., πέρασε τη γρίπη...

σελ. 222, άσκηση 1:

	φόβος για κάτι	ερώτηση	άρνηση
Φοβούνται μη δουν κάποιο κακό όνειρο	+		
Έχουν άγχος μήπως δεν γράψουν καλά	+		
Μήπως τα παιδιά δεν θέλουν να κοιμηθούν;		+	
Οι γονείς μπορούν να μην τους διηγούνται...			+
Έχουν αγωνία μήπως δεν πάρουν καλούς βαθμούς	+		

σελ. 223, άσκηση 3:

1. μήπως / μην αρρωστήσει 2. μήπως / μην δεν προλάβει 3. μήπως / μην δεν πάει 4. μήπως / μην πάθει 5. μήπως / μην δεν φτάσουν 6. μήπως /μην προκαλέσει 7. μην / μήπως κάνει

σελ. 223, άσκηση 4:

	Φόβος για κάτι	Φόβος να κάνω κάτι	Φόβος για κάτι που είναι πιθανό	Φόβος για κάτι σίγουρο
Φοβάμαι ότι θα αρρωστήσω				+
Φοβάμαι μήπως αρρωστήσω			+	
Φοβάμαι να πάω στον γιατρό		+		
Φοβάμαι τις αρρώστιες	+			

σελ. 224, άσκηση 7:

1. Ίσως 2. Μήπως 3. Μήπως, Ίσως 4. Μήπως, ίσως 5. Ίσως 6. ίσως 7. Μήπως, Ίσως

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [Α]

σελ. 225:

Κόκκινο κρέας: πρωτεΐνες, βιταμίνη Β, σίδηρο

Γαλακτοκομικά προϊόντα: ασβέστιο, πρωτεΐνες, μέταλλα, φώσφορο, βιταμίνες: Α, D, Β

Ψάρια: φώσφορο, Ω3 λιπαρά, πρωτεΐνες, βιταμίνες και μεταλλικά στοιχεία

Φρούτα, λαχανικά: βιταμίνες, φυτικές ίνες

Πατάτες, όσπρια, ξηροί καρποί: πρωτεΐνες, βιταμίνες

Δημητριακά: υδατάνθρακες, βιταμίνες, φυτικές ίνες

Γλυκά, παγωτά: υδατάνθρακες, [πολλές θερμίδες]

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [Β]

σελ. 225:

Με την όσφρηση: Ψεκάστε στον χώρο σας δύο- τρεις σταγόνες...

Με την όραση: Φορέστε κίτρινο χρώμα... και καλή διάθεση

Με την αφή: Κρατήστε στα χέρια σας... για 20 δευτερόλεπτα...

Με την ακοή: Απολαύστε... να νιώθετε ευεξία

Με τη γεύση: Αφιερώστε χρόνο... κόψτε... και πασπαλίστε την...

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [Γ]

σελ. 226:

Για καλή διάθεση: φασόλια και φακές, λιπαρά ψάρια, μακαρόνια, μαύρο ψωμί, δημητριακά ολικής αλέσεως, φρούτα και λαχανικά, καρύδια, νερό

Για κακή διάθεση: καφές, άσπρο ψωμί, ζάχαρη

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ [Α]

σελ. 227, άσκηση 1:

1. Σ., 2. Σ., 3. Λ., 4. Λ., 5. Λ., 6. Λ., 7. Δ. Α., 8. Σ., 9. Σ., 10. Δ. Α.

σελ. 228, άσκηση 2:

παρενέργεια, κάπνισμα, συνδέω, μικρόβιο, να ζήσετε!

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ [Β]

σελ. 228:

α) 4., β) 3., γ) 2., δ) 1.

ΕΝΔΕΚΑΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΑΥΤΑ ΕΧΕΙ Η ΖΩΗ!

σελ. 233, άσκηση 1:

Απλός μέλλοντας: θα συμφωνήσουμε, θα δω, θα αποδεχθεί**Ενεστώτας:** συμφωνούμε, βλέπω, αποδέχεται

σελ. 234, άσκηση 2:

έχει φύγει, έχει περάσει, έχει αρχίσει, έχουν χτυπήσει, έχουν αρπάξει, έχουν απειλήσει, έχει αναγκάσει, έχει υποχρεώσει

σελ. 234, άσκηση 4:

1. Εξήγησες, μίλησα / έχω μιλήσει 2. έχει αλλάξει / άλλαξε, έχει κλειστεί/ κλείστηκε, έχει πει / είπε, είπα 3. βρήκε, έγινε / έχει γίνει 4. έχει αποφασίσει/ αποφάσισε, είπα 5. Έχεις πάει / πήγες, είχα πάει / πήγα, εξυπηρέτησαν 6. έβγαλα, έχω κερδίσει / κέρδισα 7. Έχετε ενημερωθεί / Ενημερωθήκατε, έστειλαν 8. κατέβηκα, έχω ταλαπωρηθεί / (ταλαιπωρήθηκα) 9. Έχω φύγει / Έφυγα, έφυγες, Έχεις βρει / Βρήκες, έχω βρει/ βρήκα 10. έχεις εργαστεί / έχετε εργαστεί, εργάστηκα / εργαστήκαμε

σελ. 236, άσκηση 1:

Παρακείμενος: έχω τελειώσει, έχω πάρει, έχω κατατρομάξει, έχω κάνει, έχω γεννηθεί**Ενεστώτας:** τελειώνω, παίρνω, κατατρομάζω, κάνω, γεννιέμαι

σελ. 236, άσκηση 3:

ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ

ΑΟΡΙΣΤΟΣ

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ

ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

σελ. 237, άσκηση 5:

1. Είχα αρχίσει, πήγα 2. είπαν, είχαν κάνει 3. Είχε ετοιμάσει, ζήτησαν 4. έφυγαν, είχε γεννηθεί 5. είχαν μάθει, ήρθαν

σελ. 237, άσκηση 6:

ΣΗΜ: η σειρά των προτάσεων (κύρια + δευτερεύουσα χρονική) μπορεί να αλλάξει.

1. Είχε αρνηθεί ήδη την άλλη πρόταση, όταν έχασε τη δουλειά του.
2. Είχε δημιουργηθεί κιάλας οικονομικό πρόβλημα, όταν σκέφτηκα να φύγω από την πατρίδα μου.
3. Όταν έφτασε η πυροσβεστική, το σπίτι είχε ήδη καεί.
4. Όταν χτύπησε το ξυπνητήρι, ο Χασάν είχε σηκωθεί και είχε κιάλας ετοιμαστεί.
5. Όταν είπα ότι είμαι Έλληνας, οι αστυνομικοί δεν είχαν ακόμα πειστεί.
6. Όταν ο Χουσεΐν ήρθε στην Ελλάδα, δεν είχε παντρευτεί ακόμα.
7. Είχα απομακρυνθεί από το ταμείο, όταν κατάλαβα ότι δεν μου έδωσαν σωστά τα ρέστα.
8. Ο λογαριασμός της ΔΕΗ δεν είχε πληρωθεί ακόμα, όταν κόπηκε το ρεύμα.
9. Όταν η Ναταλία βρήκε δουλειά, είχε ήδη γραφτεί στο Πανεπιστήμιο.
10. Όταν ο αδερφός μου βρήκε το χαρτί που έψαχνα, η αίτηση είχε ήδη σταλεί.

σελ. 238, **άσκηση 7:**

μπήκε, άλλαξαν, Είχα εξηγήσει / Εξήγησα, είχα γεννηθεί/ γεννήθηκα, είχα ρωτήσει / ρώτησα, είχαν απαντήσει / απάντησαν, ήρθαν, βγήκε, είχε λήξει, έφυγαν / έχουν φύγει, άφησα, κάλεσαν / είχαν καλέσει, πήγα / είχα πάει, έδωσαν/ είχαν δώσει, Ήθελα / Θέλησα / Θέλω, μπόρεσα

σελ. 239, **άσκηση 1:**

Συντελ. Μέλλοντας: θα έχεις κλείσει, θα έχει κλείσει, θα έχουμε κλείσει, θα έχετε κλείσει, θα έχουν κλείσει

Συντελ. Μέλλοντας: θα έχεις κλειστεί, θα έχει κλειστεί, θα έχουμε κλειστεί, θα έχετε κλειστεί, θα έχουν κλειστεί.

σελ. 239, **άσκηση 2:**

1. θα έχω διαβάσει, 2. θα έχουν ανακοινωθεί / θα έχουν ανακοινώσει, 3. θα έχει μειωθεί, 4. θα έχουν δοθεί / θα έχουν δώσει, 5. θα έχουμε τηλεφωνηθεί

σελ. 242, **άσκηση 3:**

α. Σ, β. Λ, γ. Σ, δ. Λ, ε. Σ, στ. Σ, ζ. Σ, η. Λ, θ. Σ, ι. Σ

σελ. 242, **άσκηση 4:**

χάθηκα - χαμένος, ντύθηκα - ντυμένος, γυμνάστηκα - γυμνασμένος, κουράστηκα - κουρασμένος, βάφτηκα - βαμμένος, κλέφτηκα / κλάπηκα - κλεμμένος, κόπηκα - κομμένος, εγκαταλείφθηκα - εγκαταλειμμένος, ελέγχθηκα - ελεγμένος, αγαπήθηκα - αγαπημένος, δικαιολογήθηκα - δικαιολογημένος, ενοχλήθηκα - ενοκλημένος, ικανοποιήθηκα - ικανοποιημένος

σελ. 243, **άσκηση 5.α):**

1. έχει ειδικευθεί, 2. έχει τραβηχτεί, 3. έχουν πεταχτεί, 4. έχουν οργανωθεί, 5. είχαν γραφτεί

σελ. 243, **άσκηση 5.β):**

1. ήταν ενοκλημένοι, 2. είμαστε ενθουσιασμένοι, 3. ήταν απογοητευμένος, 4. είναι προσημοσμένος

σελ. 243, **άσκηση 6:**

1. ιθ., 2. ιε., 3. ιδ., 4. ιγ., 5. ιστ., 6. ε., 7. ι., 8. ιβ., 9. ια., 10. στ., 11. γ., 12. κγ., 13. κ., 14. κα., 15. κβ., 16. ζ, 17. β., 18. κδ., 19. δ., 20. η., 21. ιζ., 22. ιη., 23. θ., 24. α.

σελ. 244, **άσκηση 7:**

1. ιβ., 2. ι., 3. θ., 4. ζ, 5. γ., 6. δ., 7. στ., 8. ε., 9. β., 10. η., 11. α., 12. ια.

σελ. 244, **άσκηση 8:**

1. απομακρυσμένο, 2. κατεστραμμένα, 3. αυξημένη, 4. καμένα, 5. βρεγμένα, 6. δοσμένος, 7. κλαμένα, 8. φοβισμένη, 9. μαθημένα, 10. κομμένο

σελ. 245, **άσκηση 9.α):**

συνηθισμένοι, χαμένοι, εγκαταλειμμένοι, οργανωμένες, απογοητευμένοι, καμένα, μολυσμένα, αποφασισμένοι

σελ. 245, άσκηση 9.β):

αυξημένων, ενθουσιασμένος, μειωμένες, συνηθισμένοι, συγκινημένη

σελ. 247, άσκηση 1:

1. β., 2. α., 3. δ., 4. α., 5. γ.

σελ. 248, άσκηση 2:

οι οποίοι, στο οποίο, στο οποίο, τον οποίο

σελ. 248, άσκηση 3:

Όποιος, το οποίο, οι οποίοι, η οποία, ό,τι, το οποίο

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [Α]

σελ. 249, άσκηση 1:

1. Λ, 2. Λ, 3. Σ, 4. Σ, 5. Λ, 6. Λ, 7. Σ, 8. Λ, 9. Λ, 10. Σ

σελ. 249, άσκηση 2:

Απαραίτητα είναι τα: 1, 3, 4, 5, 8, 10

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [Β]

	Λαέρτης Βασιλείου	Καραφίλ Σένα	Σταύρος Καλλιγιάς
1. Πρωταγωνίστησε στην Επίδαυρο.	✓		
2. Έχει Έλληνα πατέρα.			✓
3. Του έχουν αρνηθεί την ελληνική υπηκοότητα.	✓		
4. Δεν εργάζεται μόνο ως ηθοποιός.		✓	
5. Αντιμετώπισε πρόβλημα με την αστυνομία.	✓		
6. Έχει αντιμετωπίσει δυσκολίες με προηγούμενο εργοδότη.		✓	
7. Ακόμα και σήμερα σκέφτεται ότι μπορεί να αντιμετωπίσει προβλήματα λόγω καταγωγής.			✓
8. Δεν αισθάνεται ότι έχει βιώσει ο ίδιος ως ηθοποιός ρατσιστική συμπεριφορά.		✓	
9. Παίρνει τον ίδιο μισθό με τους Έλληνες συναδέλφους του.	✓	✓	
10. Έχει αρνηθεί ρόλο σε σίριαλ.	✓		✓

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ [Α]

σελ. 250:

1. β, 2. β, 3. γ, 4. α, 5. β

ΔΩΔΕΚΑΘΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΙ ΕΝΑΝ ΚΑΙΡΟ...

σελ. 256, άσκηση 1:

1. β., 2. α., 3. δ., 4. γ.

σελ. 257, άσκηση 1:

Α΄ Συζυγία		Β΄ Συζυγία	
Ενεστώτας	Παρατατικός	Ενεστώτας	Παρατατικός
μαλώνω	μάλωνα	περνάω	περνούσα
κρυώνω	κρύωνα	μπορώ	μπορούσα
στέλνω	έστελνα	φυσάω	φυσούσα
βγάζω	έβγαζα	κρατάω	κρατούσα
αντέχω	άντεχα		

σελ. 258,

έκλαιγα, έφταιγα, άκουγα, έτρωγα, φύλαγα

σελ. 258, άσκηση 2:

έλεγε, ήταν, θαύμαζαν, πίστευε, υπήρχε, νόμιζαν, ήξεραν, έτρεχε, προσπαθούσε, πήγαινε, σταματούσε, Προχωρούσε, είχε, έβλεπε, κέρδιζε, μπορούσε, βράβευε, χειροκροτούσαν, έδιναν

σελ. 259, άσκηση 3:

1. έβγαινε, βγήκε 2. έγινε, πήγαν 3. μιλούσε /μίλαγε, παρακολουθούσαν 4. φώναζε, άρπαξε 5. έβλεπε, ρωτούσε / ρώταγε

σελ. 260, άσκηση 4:

ήθελε, Πήρε, έβαλε, έβαλε, ήπια, έβγαζε, έσταζε, έγλειφε, ήπια, είπε, Ήπιες, Χόρτσασες, Ήπια, χόρτσασα, έφερε, χτύπησε, έσπασε, χύθηκε, Έγλειφε / (έγλειψε), χτυπούσε, έγλειψε, ρώτησε, έγινε, χόρτσασες, απάντησε, πούλησες, αγόρασα

σελ. 260, άσκηση 5:

Ήταν κάποτε καλοκαίρι κι ένα τζιτζίκι τραγουδούσε, ενώ τα μυρμήγκια δούλευαν σκληρά. Το τζιτζίκι τα κορόιδευε που δούλευαν τόσο πολύ και τους έλεγε: «Κουτά μυρμήγκια! Δεν ξέρετε να ζήσετε. Κοιτάξτε εμένα τι ωραία που περνάω». Όμως ήρθε ο χειμώνας και το τζιτζίκι κρύωνε και δεν είχε να φάει. Πήγε στα μυρμήγκια που απολάμβαναν το φαγητό τους μέσα στη ζεστή τους φωλιά και τους χτύπησε την πόρτα. Τους ζήτησε φαγητό αλλά τα μυρμήγκια το έδωξαν. Κι έτσι το τζιτζίκι, λυπημένο και πεινασμένο, έφυγε μέσα στο κρύο.

σελ. 261, άσκηση 1:

ευχαριστιέμαι (B1), βαριέμαι (B1), σκέφτομαι (A), ξεκουράζομαι (A), στενοχωριέμαι (B1), αναρωτιέμαι (B1), έρχομαι (A), αστειεύομαι (A), δικαιολογούμαι (B2), κάθομαι (A), ασχολούμαι (B2), αρνούμαι (B2)

σελ. 262, άσκηση 2:

καθόταν, ετοιμαζόταν, επαινούσε, έλεγε, είχε, ήταν, ήθελε, κορόιδευαν, ντρεπόταν, στενοχωριόταν, γελοούσαν

σελ. 263, άσκηση 3:

Το γέρικο λιοντάρι και η αλεπού

Γέρασε, έχασε, μπορούσε, σκέφτηκε, Προσποιήθηκε/Προσποιούνταν, βγήκε/έβγαине, επισκέπτονταν, άρπαζε, έτρωγε, είδε/έβλεπε, πλησίασε/πλησίαζε, Κάθισε/Καθόταν, Ρώτησε/ρωτούσε, ρώτησε, απάντησε

Οι δύο ταξιδιώτες

ταξίδευε, Περπατούσαν / περπατούσε, περνούσε, βρίσκονταν / βρισκόταν, ένιωθε, εμφανιζόταν, προχωρούσαν, παρουσιάστηκε, έτρεξε, άρπαξε, σκαρφάλωσε, έμεινε, έπεσε, έτρεξε, σήκωσε, νόμισε, άφησε, έφυγε, ηρέμησαν, συνέχισαν, ανέβηκε, ρώτησε, είπε /έλεγε, έτρεμες, απάντησε, έδωσε, είπε

σελ. 264, άσκηση 1:

α. Σύμφωνα με τον μύθο, ο Τρωικός Πόλεμος άρχισε, όταν ο Πάρης έκλεψε την Ωραία Ελένη. β. Ενώ ο Οδυσσέας όργωνε το χωράφι του, ο Παλαμήδης έβαλε τον Τηλέμαχο μπροστά στα ζώα. γ. Οί Έλληνες, αφού κατασκεύασαν ένα ξύλινο άλογο, κρύφτηκαν μέσα σ' αυτό. δ. Πριν φύγουν οι Έλληνες, άφησαν το άλογο στην πόλη. ε. Ενώ οι Τρώες γλεντούσαν και γιόρταζαν, οι Έλληνες άνοιξαν τη μουσική πόρτα. στ. Ο Οδυσσέας, μόλις είδε τον Τηλέμαχο, σταμάτησε αμέσως τα ζώα. ζ. Όσο κρατούσε ο πόλεμος, η Πηνελόπη περίμενε τον Οδυσσέα. η. Τον Οδυσσέα τον περίμεναν μεγάλες περιπέτειες ώσπου να γυρίσει στο νησί του.

σελ. 266, άσκηση 2:

Όταν συγκεντρώνουν στρατό, ταξιδεύουν (επανάληψη, προτερόχρονο)

Όταν συγκέντρωσαν στρατό, ταξίδεψαν (προτερόχρονο)

Όταν (θα) συγκεντρώσουν στρατό, θα ταξιδέψουν (προτερόχρονο)

Όταν συγκέντρωσαν στρατό, ταξίδεψαν (επανάληψη, προτερόχρονο)

Μόλις βγαίνουν έξω, τρέχουν (επανάληψη, προτερόχρονο)

Μόλις βγήκαν έξω, έτρεξαν (προτερόχρονο)

Μόλις βγουν έξω, θα τρέξουν (προτερόχρονο)

Μόλις έβγαίναν έξω, έτρεχαν (επανάληψη, προτερόχρονο)

Αφού κατασκευάσουν το ξύλινο άλογο, θα κρυφτούν μέσα (προτερόχρονο)

Αφού κατασκεύασαν το ξύλινο άλογο, κρύφτηκαν μέσα (προτερόχρονο)

Αφού κατασκεύαζαν το ξύλινο άλογο, έμπαιναν μέσα (επανάληψη, προτερόχρονο)

Όσο κρατάει ο πόλεμος, η Πηνελόπη σκέφτεται τον Οδυσσέα (ταυτόχρονο)

Όσο κρατούσε ο πόλεμος, η Πηνελόπη σκεφτόταν τον Οδυσσέα (ταυτόχρονο)

Όσο θα κρατάει ο πόλεμος, η Πηνελόπη θα σκέφτεται τον Οδυσσέα (ταυτόχρονο)

σελ. 267, άσκηση 3:

1. γ., 2. δ., 3. δ., 4. α., 5. β., 6. δ., 7. γ., 8. α., 9. γ., 10. β.

σελ. 268, άσκηση 4:

1. Θα φύγω, αφού φάω. 2. Κολύμπησαν, πριν κοιμηθούν. 3. Με ρωτάει για σένα, όταν με βλέπει. 4. Έχασε τον έλεγχο του αυτοκινήτου, ενώ οδηγούσε στην Αττική Οδό. 5. Πέρασε πολλή ώρα, ώσπου να καταλάβω τι ήθελε να μου πει.

σελ. 268, άσκηση 5:

αφού, Όταν / Αφού, Πριν, Όσο, Καθώς, Πριν, Όσο

σελ. 269, άσκηση 6:

Η γέννηση της Αθηνάς

παντρευτεί, γεννηθεί, έφτασε, άνοιξε, εμφανίστηκε

Η γέννηση του Απόλλωνα

κυνηγούσε, έψαχνε, υποσχέθηκε

σελ. 270, άσκηση 1:

1. ο, τα, οι 2. το 3. την 4. την 5. το 6. η

σελ. 271, άσκηση 2:

1. Τα 2. Το 3. Οι 4. τη

σελ. 271, άσκηση 3:

1. ένας (αναφερόμαστε σε κάτι για πρώτη φορά) 2. Μια (έμφαση) 3. μια (έμφαση) 4. μια (αναφερόμαστε σε κάτι για πρώτη φορά)

σελ. 271, άσκηση 4:

ένας, τη, (τη), το, τη, τα, ένας, τα, τις, του, τον, ο, στην, το, τα, (τη), Την, στη, η, Ο, των, Το, τον, τα, το, στο, ο, τη, τα, το, στη

σελ. 272, άσκηση 5:

1. α., 2. γ., 3. γ., 4. α., 5. α., 6. γ., 7. γ., 8. β., 9. γ., 10. α.

σελ. 273, άσκηση 1:

Ενικός αριθμός			
Όνομ.	τεμπέλης	τεμπέλα	τεμπέλικο
Αιτ.	τεμπέλη	τεμπέλα	τεμπέλικο
Γεν.	τεμπέλη	τεμπέλας	τεμπέλικου
Πληθυντικός αριθμός			
Όνομ.	τεμπέληδες	τεμπέλες	τεμπέλικα
Αιτ.	τεμπέληδες	τεμπέλες	τεμπέλικα
Γεν.	τεμπέληδων	-	τεμπέλικων

σελ. 274, άσκηση 2:

- γκρινιάρια, ζηλιάρια
- σγουρομάλληδες
- φαγάδες, κοιλαράδες
- φωνακλούς
- τεμπέλικο
- ο πιο ταξιδιάρης

σελ. 274, άσκηση 1:

- β., 2. α., 3. β., 4. α., 5. γ.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ

σελ. 275:

- Η γέννηση της Ωραίας Ελένης
- Ο γάμος της ωραίας Ελένης
- Η διαμάχη των θεών για το μήλο της Έριδας
- Η επιλογή της ομορφότερης θεάς από τον Πάρη
- Η κλοπή της ωραίας Ελένης από τον Πάρη
- Ο Τρωικός Πόλεμος
- Πού ήταν τελικά η ωραία Ελένη;

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ [Α]

σελ. 275:

- A. 5., B. 8., Γ. 1., Δ. 3., E. 6.

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ [Β]

σελ. 276:

- γνωστά
- αιτία
- αφήνει
- καταφεύγει
- μέχρι
- ώστε
- είναι
- πρέπει
- για
- αντιθέσεις

ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΟΙΚΟ...ΛΟΓΙΚΑ

σελ. 280, άσκηση 1:

- ΤΣΑΝΤ, ξήρανση της λίμνης
- ΚΟΥΒΕΪΤ, πετρελαιοκηλίδα
- ΒΡΑΖΙΛΙΑ, μείωση δασικών εκτάσεων
- ΝΗΣΙΑ ΤΟΥΒΑΛΟΥ, άνοδος της στάθμης της θάλασσας
- ΑΡΚΤΙΚΟΣ ΩΚΕΑΝΟΣ, μείωση των πάγων
- ΙΝΔΙΑ, ατμοσφαιρική ρύπανση
- ΑΝΤΑΡΚΤΙΚΗ, υπερθέρμανση
- ΟΥΚΡΑΝΙΑ, ραδιενέργεια
- ΑΦΡΙΚΗ, απερίημωση
- ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ, ξήρανση της λίμνης

σελ. 282, άσκηση 1:

- γ., 2. στ., 3. ζ., 4. α., 5. δ., 6. β., 7. η., 8. ε.

σελ. 282, άσκηση 2:

- του όζοντος
- τα προϊόντα
- του μέλλοντος
- τα καθήκοντά
- συμφέροντα
- προϊόντων
- τα προσόντα
- του παρελθόντος

σελ. 284, άσκηση 2:

- κρέατος
- κρέατα
- Τα φώτα
- των κρεάτων
- του φωτός

σελ. 284, άσκηση 3:

1. τα φώτα 2. γεγονότα 3. το τέρας 4. τέρατα 5. πέρατα 6. καθεστώτα

σελ. 284, άσκηση 4:

1. στις οδούς 2. ταμία 3. του λάθους / των λαθών 4. του τέρατος 5. το γεγονός 6. συγγραφείς 7. των οικολόγων, ψήφους 8. στους ψαράδες 9. των δασών 10. των γεγονότων

σελ. 286, άσκηση 1:

1. Βλέποντας 2. Προσπαθώντας 3. Μην έχοντας 4. Ανακυκλώνοντας
5. χρησιμοποιώντας 6. μην πετώντας 7. Βγάζοντας

σελ. 287, άσκηση 3:

ταξιδεύοντας, χρησιμοποιώντας, επιλέγοντας, υπολογίζοντας

σελ. 289, άσκηση 1:

1. Αν έχετε κουραστεί να τρέχετε για να ανακυκλώνετε τις παλιές σας συσκευές, ερχόμαστε στον χώρο σας και παίρνουμε οποιαδήποτε συσκευή, χωρίς χρέωση!
2. Αν δεν τελειώσες με το πότισμα, έρχομαι να σε βοηθήσω.
3. Αν χρειάζεστε χρήματα, η τράπεζά μας μπορεί να σας δανείσει όσα θέλετε, τη στιγμή που τα θέλετε.
4. Αν πάτε με το αυτοκίνητο στη δουλειά, (μπορώ) να έρθω μαζί σας;
5. Αν δεις τη Μαρία, δώσ' της τα βιβλία που μας ζήτησε.
6. Αν είπες στη Μαρία που ήμασταν χτες το βράδυ, θα σε σκοτώσω!

σελ. 289, άσκηση 3:

μονώσετε, μειώνετε / μειώνεται / θα μειώσετε / θα μειωθεί, φαίνεται / φανεί, μειώστε, κλείνετε / κλείσετε, βοηθάτε/θα βοηθήσετε, έχετε ανακυκλώσει, έχετε μείνει / μείνατε, θέλετε, ζητήστε

σελ. 289, άσκηση 5:

1. έπινες / είχες πιει 2. είχε υποσχεθεί / υποσχόταν 3. πηγαίναμε / είχαμε πάει, θα βρισκόμασταν 4. σκέφτεστε / έχετε σκεφτεί / σκεφτόσασταν, προτιμήστε / θα προτιμούσατε 5. παντρεύονταν, θα μπορούσε 6. δεις / έβλεπες / είχες δει, θα τρομάξεις / θα τρόμαζες / θα είχες τρομάξει 7. ταξιδέψετε - θα διαπιστώσετε / ταξιδεύετε - διαπιστώνετε / ταξιδεύατε - θα διαπιστώνατε / είχατε ταξιδέψει - θα είχατε διαπιστώσει / ταξιδέψατε - θα διαπιστώσατε

σελ. 294, άσκηση 1:

A. Η Υπουργός Περιβάλλοντος δηλώνει πως πιστεύει ότι βασική αρχή της οικολογίας είναι η οικονομία, γι' αυτό και προσπαθεί να εξοικονομεί ενέργεια, να αποφεύγει τις περιττές αγορές και έχει περιορίσει τη χρήση του αυτοκινήτου.
B. ...να αποκτήσουμε ηλιακό θερμοσίφωνα, ενεργειακό τζάκι και ανεμιστήρες οροφής. Προτείνει επίσης να βάψουμε το σπίτι μας με οικολογικά χρώματα. Προτείνει τέλος να χρησιμοποιούμε φυτικά καλλυντικά και να ψωνίζουμε από τις λαϊκές βιολογικών προϊόντων.

σελ. 294, άσκηση 2:

Η Ελληνίδα τραγουδίστρια μας λέει ότι βγήκε από το σπίτι της στις 9 π.μ. με τα σκουπίδια της στο χέρι. Δεν μπορούσε να τρέξει μέχρι τους ειδικούς κάδους ανακύκλωσης, γιατί φορούσε ακριβά παπούτσια με ψηλά τακούνια. Έτσι άφησε τα σκουπίδια της έξω από τον απλό κάδο, αφού ήταν γεμάτος και δεν χωρούσε άλλα. Σταμάτησε ένα ταξί, γιατί ήταν βιαστική. Ήταν βρόμικο, παλιό, μύριζε πετρέλαιο και έβγαζε καπνούς. Αναρωτήθηκε πώς πέρασε τον έλεγχο από το ΚΤΕΟ... Δεν είπε τίποτε και μπήκε. Ξαφνικά θυμήθηκε ότι δεν είχε κλείσει το κλιματιστικό στο σπίτι! Ωστόσο, δεν γύρισε πίσω, γιατί είχε ήδη αργήσει στο ραντεβού της. Συνειδητοποίησε ότι, αν και ήταν μόνο είκοσι πέντε λεπτά έξω από το σπίτι της, είχε μολύνει αρκετά το περιβάλλον. Τελικά, συνειδητοποίησε ότι δεν έχει οικολογική συνείδηση...

σελ. 294, άσκηση 3:

1. ...να ενημερωθούμε για τα σημεία που μπορούμε να ανακυκλώσουμε τις λάμπες μας... 2. ...να σκεφτώ το μέλλον των παιδιών μου... 3. να τοποθετήσουμε ανεμιστήρες οροφής και να χρησιμοποιήσουμε ηλεκτρικές συσκευές... 4. ...αν ξέρω πού μπορεί να δώσει το χρησιμοποιημένο... 5. ...να τον βοηθήσω να φυτέψει ένα δέντρο στον κήπο του αύριο / την επόμενη μέρα. 6. ...αν θα αγοράσουμε καινούργιο αυτοκίνητο ή θα φτιάξουμε το παλιό / αν θα αγοράζαμε ...ή θα φτιάχναμε... 7. ...να μην ξεχάσω τα φώτα αναμμένα... 8. ...ότι άργησαν χτες, γιατί έμειναν από βενζίνη. 9. ...να σταματήσουν να αγοράζουν κι άλλα παιχνίδια και να ανταλλάξουν αυτά που ήδη έχουν / είχαν. 10. ...ζήσουμε οικολογικά, μας κοστίζει πιο φτηνά.

σελ. 297, άσκηση 1:

να 'χαμε, να 'χαμε, να γλύκαινε, να 'χαμε

σελ. 297, άσκηση 2:

1. Όχι, 2. Όχι, 3. Ναι, 4. Ναι, 5. Ναι ή Όχι, 6. Όχι, 7. Ναι

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ [Α]

σελ. 298:

ήλιος-ηλιακή, άνεμος-αιολική, νερό-υδροηλεκτρική, έδαφος-γεωθερμική

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ

σελ. 298:

2. ιζ., 3. ε., 4. δ., 5. στ., 6. ζ., 7. η., 8. ια., 9. ι., 10. ιε., 11. ιγ.

ΑΣ ΔΙΑΒΑΣΟΥΜΕ [Β]

σελ. 299:

(4) **Λάθος.** Όσο πιο μικρό είναι το όχημα τόσο λιγότερη βενζίνη καίει.

(6) **Σωστό.** Όταν δανείζεσαι από βιβλιοθήκες εξοικονομείς όχι μόνο χρήματα, αλλά και χαρτί εκτύπωσης.

(8) Σωστό. Το να μαζεύουμε πολλά τρόφιμα στον καταψύκτη αναγκάζει το ψυγείο να καταναλώσει τριπλάσια ποσότητα ενέργειας από εκείνη που θα χρειαζόταν αν ήταν μέτρια φορτωμένο.

(12) Λάθος. Η αλήθεια είναι ότι οι παραδοσιακοί φούρνοι είναι πιο επιβλαβείς από τα φουρνάκια μικροκυμάτων, τα οποία «καίνε» 75% λιγότερη ενέργεια από τους ηλεκτρικούς συμβατικούς φούρνους.

(14) Λάθος. Έχει υπολογιστεί με μελέτες ότι ακόμη και αυτή η σταγόνα οδηγεί στην κατανάλωση μεγάλης ποσότητας νερού που ξοδεύεται άσκοπα.

(10) Σωστό. Φαντάσου πόση βενζίνη πετάς άσκοπα στα σκουπίδια και πόσο ενεργά συμμετέχεις στο ενεργειακό πρόβλημα του πλανήτη.

(7) Λάθος. Προτίμησε τη ντουζιέρα για το μπάνιο σου, καταναλώνει πολύ μικρότερη ποσότητα νερού.

(5) Σωστό. Έχει υπολογιστεί μάλιστα ότι αν έλιωνε ξαφνικά όλος ο πάγος που υπάρχει στους πόλους, η στάθμη της θάλασσας θα ανέβαινε κατά 70 μέτρα.

(13) Λάθος. Μην σε ξεγελάει το μέγεθός τους! Για να κατασκευαστεί ένας φορητός υπολογιστής χρειάζεται περίπου ένας τόνος μετάλλου!

(15) Σωστό. Η παραγωγή κρέατος απαιτεί περίπου 5 κιλά ζωοτροφής και σόγιας για κάθε 400 γραμμάρια κρέατος που φτάνει στο πιάτο μας. Κάθε θερμίδα πρωτεΐνης κρέατος απαιτεί γύρω στα 78 λίτρα καύσιμης ύλης για την παραγωγή.

(1) Σωστό. Δεκάδες χιλιάδες δελφινιών σκοτώνονται κάθε χρόνο στις θάλασσες της Μεσογείου... μειώνουν τον πληθυσμό τους δραματικά κάθε χρόνο.

(9) Σωστό. Εξοικονομείς ενέργεια, χρόνο αλλά και χρήματα καθαρίζοντας το φίλτρο του στεγνωτηρίου.

(11) Λάθος. Το σιδέρωμα των ρούχων καταναλώνει τόση ενέργεια όση ακριβώς «καίνε» ταυτοχρόνως 10 λάμπες 100 βατ!

(2) Λάθος. Αγόρασε ντόπια τρόφιμα, βιολογικά και μη. η μεταφορά των εισαγόμενων προϊόντων και τροφίμων προσθέτει υπερβολικά ποσά αερίων του θερμοκηπίου στην ήδη βεβαρημένη ατμόσφαιρα κάθε χρόνο.

ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΚΑΛΗ ΑΡΧΗ!

ΑΣΚΗΣΗ 1. λ ή ρ;

Θα ακούσετε ονόματα Ελλήνων τραγουδιστών. Συμπληρώστε τα γράμματα που λείπουν κάθε φορά.

Χάρις Αλεξίου
Ελευθερία Αρβανιτάκη
Αρλέτα
Ελένη Βιτάλη
Δήμητρα Γαλάνη
Δημήτρης Μητροπάνος
Άντζελα Δημητρίου
Μαρινέλα
Γιώργος Νταλάρας
Έλενα Παπαρίζου
Γιάννης Πάριος
Άλκηστις Πρωτοψάλτη
Ρίτα Σακελαρίου
Παύλος Σιδηρόπουλος
Μαρία Φαραντούρη

ΑΣΚΗΣΗ 2. τ ή θ;

Θα ακούσετε τα ονόματα κάποιων ελληνικών πόλεων. Βρείτε τις πόλεις στον χάρτη και συμπληρώστε τα γράμματα που λείπουν.

Αθήνα
Θεσσαλονίκη
Μυτιλήνη
Καλαμάτα
Κομοτηνή
Τρίπολη
Κόρινθος
Ξάνθη
Ζάκυνθος
Ρέθυμνο
Τρίκαλα
Πάτρα

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΕΝΑ ΟΝΟΜΑ, ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [Α]

Θα ακούσετε έναν διάλογο για την τελετή μιας βάφτισης. Καθώς ακούτε τον διάλογο, σημειώνετε αν οι προτάσεις που ακολουθούν είναι σωστές (Σ) ή λάθος (Λ), βάζοντας έναν σταυρό στο ανάλογο κουτάκι, όπως στο παράδειγμα.

Άννα: Λέγετε!

Πάμελα: Γεια σου Άννα, η Πάμελα είμαι. Τι γίνεσαι;

Άννα: Μια χαρά, εσύ πώς πας;

Πάμελα: Τρέχω! Αυτή είναι η εβδομάδα των προσκλητηρίων και γι' αυτό σε πήρα τηλέφωνο. Θέλω τη διεύθυνσή σου.

Άννα: Παντρεύεσαι;

Πάμελα: Ναι, ο γαμπρός δεν το ξέρει μόνο! Θα γίνω νονά, παιδί μου! Βαπτίζω τη μπέμπα της Κατερίνας και του Γιάννη, στις 3 Ιουνίου!

Άννα: Άντε! Συγχαρητήρια!

Πάμελα: Ευχαριστώ. Με τρομάζει λίγο η ιδέα

της τελετής, όμως, γιατί δεν έχω ιδέα τι πρέπει να κάνω. Αλλά κάποιον θα βρω να μου πει πέντε πράγματα.

Άννα: Εγώ, παιδί μου. «Άννα, η νονά» είναι το παρατσούκλι μου. Τρία βαφτιστήρια έχω ως τώρα.

Πάμελα: Να σου ζήσουν!

Άννα: Ευχαριστώ. Άκου: στην αρχή, η νονά, δηλαδή εσύ, οι γονείς και το μωρό στέκεστε στον πρόναο της εκκλησίας, στην είσοδο, ας πούμε.

Πάμελα: Μμ...

Άννα: Κοιτάζετε προς τη δύση και ο ανάδοχος, εσύ δηλαδή, παραδέχεται ότι αποτάσσεται τον Σατανά. Μετά ο παπάς λέει στον Σατανά να απομακρυνθεί από το μωρό. Μετά θα πάτε μέσα στον ναό. Πρώτα γίνεται η «προετοιμασία για τη βάφτιση», αγιάζεται το νερό και το λάδι βασικά.

Πάμελα: Κατάλαβα.

Άννα: Αυτό κρατάει κανένα τέταρτο και μετά η μαμά γδύνει το μωρό και ο παπάς του βάζει λάδι.

Πάμελα: Ναι.

Άννα: Στη συνέχεια ο ανάδοχος, εσύ δηλαδή...

Πάμελα: Μμ...

Άννα: θα αλείψεις με λάδι όλο το μωρό, από την κορυφή ως τα νύχια.

Πάμελα: Α, ναι;

Άννα: Έπειτα ο παπάς παίρνει το μωρό και το βουτάει τρεις φορές στην κολυμπήθρα.

Πάμελα: Α μάλιστα!

Άννα: Κι ενώ το μωρό κλαίει και φωνάζει, ο παπάς το κάνει τρεις γύρους γύρω από την κολυμπήθρα. Μετά του κόβει μαλλάκια από τρία σημεία στο κεφάλι και στο τέλος η μαμά παίρνει το μωρό, του βάζει τα λευκά του ρουχαλάκια, το καπελάκι και τα παπουτσάκια του.

Πάμελα: Αυτά τα αγοράζω εγώ, ε;

Άννα: Εννοείται! Όπως και τη λαμπάδα, και τον σταυρό, που θα τον φορέσει το μωρό στο τέλος. Θα πρέπει να αγοράσεις και τις πετσέτες, το σαπούνι, ένα μπουκάλι ελαιόλαδο και βέβαια ένα φόρεμα της προκοπής για σένα, ε, μην πας με το τζιν στην εκκλησία, κρίμα είναι!

Πάμελα: Να σου πω, είναι αλήθεια ότι η Κατερίνα πρέπει να γονατίσει για να της δώσω το μωρό;

Άννα: Έτσι είναι η παράδοση! Η μάνα προσκυνάει και φιλάει το χέρι της νονάς για να της δώσει το μωρό.

Πάμελα: Τέλειο! Μ' αρέσει η παράδοση!

Άννα: Πώς σου φαίνεται όμως η παράδοση που λέει ότι το μωρό μετά δεν πρέπει να πλυθεί για τρεις μέρες; Και ξέρεις ότι μετά πρέπει να βρείτε θάλασσα για να πλύνετε τα λαδωμένα ρούχα της βάφτισης, τα λαδόπανα, γιατί πρέπει να πλένονται σε νερό που δεν θα πεταχτεί;

Πάμελα: Και πού να τη βρούμε, καλέ, τη θάλασσα εδώ στο βουνό που μένουμε;

Άννα: Ε, κάνει και το ποτάμι!

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [B]

Θα ακούσετε έναν διάλογο στη γραμματεία ενός μεταπτυχιακού προγράμματος. Συμπληρώστε την αίτηση που ακολουθεί.

Φοιτητής: Καλημέρα σας

Γραμματέας: Καλημέρα σας. Πώς μπορώ να σας εξυπηρετήσω;

Φοιτητής: Ενδιαφέρομαι για το μεταπτυχιακό σας πρόγραμμα.

Γραμματέας: Μάλιστα. Θα ήθελα τα στοιχεία σας για να συμπληρώσουμε την αίτηση

Φοιτητής: Βεβαίως

Γραμματέας: Πώς λέγεστε;

Φοιτητής: Αχιλλέας Δανιηλίδης
Γραμματέας: Το όνομα του πατέρα σας;
Φοιτητής: Κωνσταντίνος
Γραμματέας: Όνομα μητέρας;
Φοιτητής: Ελένη
Γραμματέας: Ε...πού και πότε γεννηθήκατε;
Φοιτητής: Στην Τιφλίδα της Γεωργίας στις 20 Μαρτίου του 1980
Γραμματέας: Τι υπηκοότητα έχετε;
Φοιτητής: Ελληνική
Γραμματέας: Αριθμός ταυτότητας;
Φοιτητής: M 657900
Γραμματέας: Πού μένετε;
Φοιτητής: Στο Χαλάνδρι, Μεγαλουπόλεως 9
Γραμματέας: Ένα τηλέφωνο;
Φοιτητής: Σταθερό ή κινητό;
Γραμματέας: Και τα δύο
Φοιτητής: 210-6987320 και 6977894594
Γραμματέας: Θα ήθελα μερικές πληροφορίες ακόμη...

Τ Ρ Ι Τ Η Ε Ν Ο Τ Η Τ Α

ΖΟΥΜΕ ΜΑΖΙ

Ακούστε ένα απόσπασμα από μια ραδιοφωνική εκπομπή και διαλέξτε το σωστό.

Δημοσιογράφος Α: Αφού, λοιπόν, σήμερα είναι η μέρα του πατέρα, να πούμε και δύο λόγια για τον Σύλλογο για την Ανδρική και Πατρική Αξιοπρέπεια που μετρά μόλις 3 χρόνια ζωής και αγωνίζεται για την ισότητα των δύο φύλων μετά το διαζύγιο.

Δημοσιογράφος Β: Να πούμε επίσης ότι χιλιάδες γράμματα από χωρισμένους πατέρες που ζητούν βοήθεια, φτάνουν καθημερινά στα γραφεία του συλλόγου. Ο νόμος δεν τους επιτρέπει να μεγαλώνουν αυτοί τα παιδιά τους. Μερικές φορές ακόμα και η επικοινωνία πατέρα - παιδιού είναι δύσκολη.

Δημοσιογράφος Α: Και καθώς ο αριθμός των διαζυγίων αυξάνεται κάθε χρόνο, το πρόβλημα αφορά όλο και μεγαλύτερο αριθμό ατόμων. Σύμφωνα, μάλιστα, με στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, από περίπου 124 διαζύγια ανά 1.000

γάμους το 1993, φτάσαμε στα 239 διαζύγια το 2004. Από το 2001 έως το 2005 έφτασαν στα δικαστήρια, άκου να δεις, περίπου 31.000 υποθέσεις διαζυγίων και άλλες 17.500 υποθέσεις διατροφών και επιμέλειας τέκνων. Από αυτές τις υποθέσεις, στο 99% των περιπτώσεων το δικαστήριο δίνει την επιμέλεια των παιδιών στη μητέρα.

Δημοσιογράφος Β: Ο πατέρας τίποτα;

Δημοσιογράφος Α: Μόνο σε τρεις περιπτώσεις είναι υπέρ του πατέρα: αν η μητέρα είναι τοξικομανής, αν έχει ψυχολογικά προβλήματα, ή αν είναι ελευθερίων ηθών. Αν δεν ισχύει κάτι από αυτά, ο πατέρας δεν έχει καμία τύχη.

Δημοσιογράφος Β: Κι όμως ο νόμος ορίζει ότι η δικαστική απόφαση πρέπει να βασίζεται στο τι είναι καλύτερο για τα παιδιά, ενώ και οι επιστήμονες τονίζουν ότι μετά τα 3

τους χρόνια, τα παιδιά έχουν ανάγκη εξίσου και τους δύο γονείς.

Δημοσιογράφος Α: Οι γονείς το ξέρουν αυτό;

Δημοσιογράφος Β: Δυστυχώς όλοι ξέρουμε ότι πολλές φορές τα παιδιά χρησιμοποιούνται για να παίρνουν οι μητέρες περισσότερα χρήματα από τους πρώην συζύγους τους.

Δημοσιογράφος Α: Αυτό είναι ό,τι χειρότερο.

Δημοσιογράφος Β: Άσε που οι μητέρες πολύ συχνά δεν αφήνουν τους πατέρες να δουν τα παιδιά τους παρά τις δικαστικές αποφάσεις.

Δημοσιογράφος Α: Ε! Εντάξει! Μπορεί να υπάρχει κάποιος σοβαρός λόγος. Κάθε περίπτωση είναι διαφορετική.

Δημοσιογράφος Β: Ναι, τώρα ανοίξαμε μεγάλη κουβέντα...

Από την Καθημερινή, (διασκευή)

ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Θα ακούσετε μία ιστορία. Καθώς ακούτε το κείμενο, συμπληρώστε τις προτάσεις

Με περίμενε στην πρώτη σειρά, λες και ήταν φτιαγμένο για μένα. Μου έφτανε περίπου ως τη μέση και είχε τρεις ρόδες. Ήμουν γύρω στα πέντε, μάλλον ζωηρός αλλά όχι άτακτος, απ' ό,τι θυμούνται οι γονείς μου. Το ξεχώρισα αμέσως. Δώρο της μητέρας μου, το πρώτο μου ποδήλατο. Ούτε που γύρισα να την κοιτάξω, να την ευχαριστήσω. Ανέβηκα αμέσως στη σέλα και άρχισα εκεί τις πρώτες μου βόλτες.

Σε λίγο, στην αυλή του σπιτιού μας, Αθηνάς 41, δοκίμαζα την αντοχή μου κάτω από τον ίσκιο ενός πεύκου. Θυμάμαι ακόμα την έντονη μυρωδιά του, τα χρώματά του, κυριαρχούσε το κόκκινο: στα πετάλια, στην σχάρα, στον σκελετό. Για μένα εκείνο το ποδήλατο ήταν ένα θαύμα, ένα αντικείμενο από έναν μαγικό κόσμο.

Αργά το απόγευμα της ίδιας μέρας, ο πατέρας μου με βρήκε να κοιμάμαι στο τιμόνι. Κουρασμένος από τις βόλτες και το ολοήμερο παιχνίδι, με είχε πάρει ο ύπνος πάνω στο ποδήλατο. Όταν ξύπνησα, έψαξα μάταια

να το βρω. Έμαθα αργότερα ότι, όταν με είδε να κοιμάμαι πάνω στο ποδήλατο, έτοιμο να πέσω στις πλάκες της αυλής, τρόμαξε και το επέστρεψε. Η απαγόρευση του πατέρα μου κράτησε πολλά χρόνια. Αυτός ήταν ο λόγος που δεν έμαθα ποτέ ποδήλατο. Το ενδιαφέρον μου περιορίστηκε αναγκαστικά στα στρατιωτάκια και στους χαρταετούς. Με τον καιρό έγινα ειδικός τόσο στην κατασκευή όσο και στο πέταγμα του εξαγωνικού χαρταετού.

Έτσι, όταν γύρω στα τριάντα έξι μου πήγα πρώτη φορά στην πρωτεύουσα των δώδεκα εκατομμυρίων ποδηλατιστών, το Πεκίνο, οι χαρταετοί της Πλατείας της Ουράνιας Γαλήνης γέμισαν το κενό που ένιωσα μέσα μου τις πρώτες μέρες.

Ο χαρταετός είναι για μένα ένα ιπτάμενο ποδήλατο που μπορώ να ελέγχω χωρίς να κινδυνεύω. Η ασφάλεια που θέλησε να μου προσφέρει ο πατέρας μου πέτυχε. Άργησα να το καταλάβω αλλά τώρα πια τον ευχαριστώ. Όπου κι αν βρίσκεται.

Βέης, Γ., *Χωρίς ποδήλατο*, διασκευή Χάριν Παιδιάς, εκδ. Ίκαρος, 2001

Π Ε Μ Π Τ Η Ε Ν Ο Τ Η Τ Α

ΚΑΛΟ ΤΑΞΙΔΙ!

ΑΣΚΗΣΗ 1. Θα ακούσετε τις αναχωρήσεις ορισμένων πλοίων από το λιμάνι του Πειραιά για ελληνικά νησιά. Καθώς ακούτε, συμπληρώστε στον παρακάτω πίνακα τα ονόματα των νησιών και την ώρα αναχώρησης του κάθε πλοίου.

Σύμφωνα με ανακοίνωση της διεύθυνσης θαλασσίων μεταφορών του Υπουργείου Εθνικής Ναυτιλίας την Κυριακή 15 Απριλίου πρόκειται να αποπλεύσουν απ' το λιμάνι του Πειραιά για τις Κυκλάδες και την Κρήτη τα παρακάτω επιβατηγά πλοία:

Το Χάισπιντ 4 για Σύρο, Τήνο, Μύκονο, ώρα 7:15

Το Σταρ Πάρος για Πάρο, Νάξο, Θήρα, ώρα 7:25

Το Μπλου Σταρ Νάξος για Σύρο, Πάρο, Νάξο, Σχοινούσα, Κουφονήσια, Κατάπολα, ώρα 17:30

Το Θεόφιλος για Χίο, Μυτιλήνη, ώρα 19:00

Το Κνωσός Παλάς για Ηράκλειο, ώρα 15:30

Το Λισσός για Χανιά, ώρα 21:00

Το Φαιστός Παλάς για Ηράκλειο, ώρα 21:00

Το Χάισπιντ 5 για Χανιά, ώρα 15:45

ΑΣΚΗΣΗ 2. Ακούστε τις πτήσεις της Ολυμπιακής Αεροπορίας προς πόλεις της Βόρειας Ελλάδας και συμπληρώστε την ώρα ή τις ώρες που πρέπει να ταξιδέψουν τα παρακάτω πρόσωπα.

Ολυμπιακή Αεροπορία:

Το Σάββατο 14 Απριλίου από το αεροδρόμιο της Αθήνας «Ελευθέριος Βενιζέλος» θα πραγματοποιηθούν οι ακόλουθες πτήσεις προς πόλεις της Βόρειας Ελλάδας:

Για Θεσσαλονίκη: 6:45, 9:05, 9:15, 10:00, 15:40, 17:20, 18:15, 20:10 και 23:20

Για Αλεξανδρούπολη: 5:30, 10:30, 17:50 και 20:50

Για Καβάλα: 5:20, 19:15, 20:10 και 23:20

Για Καστοριά: 12:00

Για Κοζάνη: 12:00

ΑΣΚΗΣΗ 3. Ακούστε ορισμένα δρομολόγια του ΟΣΕ με αμαξοστοιχία Intercity προς διάφορες πόλεις της Ελλάδας και γράψτε την ώρα ή τις ώρες που πρέπει να ταξιδέψουν τα παρακάτω πρόσωπα.

Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδας. Αναχωρήσεις από Αθήνα:

Τη Δευτέρα 16 Απριλίου από τον σταθμό Λαρίσης θα πραγματοποιηθούν τα παρακάτω δρομολόγια με αμαξοστοιχία Intercity:

Για Θεσσαλονίκη: στις 6:50, 7:34, 10:51, 13:21, 19:29, 20:39

Για Λάρισα: στις 6:50, 7:54, 10:51, 13:21, 19:29, 20:39

Για Βόλο: στις 15:53

Για Καρδίτσα, Τρίκαλα, Καλαμπάκα: στις 15:53

ΕΚΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΜΑΘΕ, ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΑ!

Θα ακούσετε ένα απόσπασμα από μια εκπομπή αφιερωμένη στα σχολεία του κόσμου. Καθώς ακούτε το κείμενο, γράψτε Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) δίπλα σε κάθε πρόταση.

Πάνω από 80 χρόνια υπάρχει στην Αγγλία ένα σχολείο, όπου επιτυχία δεν είναι οι μεγάλοι βαθμοί, όπου, αν θέλεις, μπορείς να μην πας για μάθημα και να παίζεις όλη μέρα, ένα σχολείο, όπου οι μαθητές και οι καθηγητές έχουν ακριβώς ίσα δικαιώματα. Το σχολείο που ονειρεύεται κάθε μαθητής υπάρχει.

Είναι το Summer Hill. Ιδρύθηκε το 1921 από τον A. S. Neil στο Λέιστον της Αγγλίας, μια πόλη λίγο πιο βόρεια από το Λονδίνο. Ο Neil (1883-1972) ήταν εκπαιδευτικός και συγγραφέας. Ένας από τους δώδεκα κορυφαίους βρετανούς παιδαγωγούς, σύμφωνα με την εφημερίδα Times, ο οποίος δήλωνε ότι προτιμά ένα σχολείο που βγάζει ευτυχισμένους οδοκαθαριστές παρά νευρωτικούς επιστήμονες. Υποστήριζε ότι τα παιδιά έχουν δικαιώματα, ότι τα παιδιά δεν ανήκουν σε γονείς και καθηγητές και ότι είναι έγκλημα να τα χτυπάς και σοβαρό λάθος να τα εξαναγκάζεις να κάνουν πράγματα που δεν θέλουν (εκτός και αν έτσι προστατεύεις τους άλλους). Οι ιδέες του, που στην εποχή του θεωρήθηκαν αναρχικές, βρίσκονται σήμερα στη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Παιδιού.

Το Summerhill είναι ένα ιδιωτικό σχολείο για παιδιά έως 17 χρονών. Λειτουργεί ως οικοτροφείο, δηλαδή οι μαθητές τρώνε και

κοιμούνται εκεί. Είναι ένα σχολείο «αντιαυταρχικής αγωγής». Η βασική φιλοσοφία του είναι ότι τα παιδιά μαθαίνουν καλύτερα, όταν είναι ελεύθερα. Γι' αυτό όλα τα μαθήματα είναι προαιρετικά και οι μαθητές αποφασίζουν μόνοι τους πώς να αξιοποιήσουν τον χρόνο τους.

Το σχολείο διοικείται από τους ίδιους τους μαθητές και τους καθηγητές. Τρεις φορές την εβδομάδα γίνεται η σχολική συνέλευση, στην οποία λύνονται καθημερινά προβλήματα και ψηφίζονται οι νόμοι του σχολείου. Όλοι έχουν ίσο δικαίωμα ψήφου.

Τα μαθήματα που προσφέρονται εκτός από τα κλασικά (Αγγλικά, Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες κ.τ.λ.) είναι ξυλουργική, πλοηψία, θέατρο, ζωγραφική, φωτογραφία, μαγειρική, καράτε, ιππασία κ.ά. Στην αρχή κάθε τριμήνου οι μαθητές δηλώνουν ποια μαθήματα θέλουν να παρακολουθήσουν και με βάση τις επιλογές τους βγαίνει το ωρολόγιο πρόγραμμα.

Πριν αποφοιτήσουν οι μαθητές, δίνουν -αν θέλουν- τις εθνικές απολυτήριες εξετάσεις. Οι περισσότεροι μαθητές επιλέγουν να δώσουν αυτές τις εξετάσεις και έχουν ποσοστό επιτυχίας υψηλότερο από το μέσο όρο των υπόλοιπων Βρετανικών σχολείων. Το ίδιο ισχύει και για τις εξετάσεις εισαγωγής στο Πανεπιστήμιο.

Θα ακούσετε μια συνέντευξη του Ιρλανδού μουσικού Ross Daly. Καθώς ακούτε το κείμενο, σημειώνετε Σ (Σωστό) δίπλα σε αυτές που συμφωνούν με το κείμενο, Λ (Λάθος) δίπλα σε αυτές που δεν συμφωνούν με το κείμενο και ΔΑ (Δεν Αναφέρεται) δίπλα σε αυτές για τις οποίες δεν ακούσατε τίποτε στο κείμενο.

Δημοσιογράφος: Τι σημαίνει ο όρος «μουσική» για σάς;

Ross Daly: Δεν είναι εύκολο για έναν μουσικό να ορίσει τη μουσική, γιατί είναι κάτι πολύ ανώτερο από τον ίδιο. Ένας Πέρσης ποιητής που έζησε τον 13^ο αιώνα, όταν ρωτήθηκε «τι είναι μουσική», απάντησε ότι η μουσική είναι το τρίξιμο της πόρτας στον παράδεισο. Επίσης, θα μπορούσα να πω ότι είναι η γλώσσα της συνομιλίας μου με όλα όσα είναι για μένα ιερά.

Δημοσιογράφος: Παίζετε πολλά όργανα. Ποια όμως είναι εκείνα που αγαπάτε ιδιαίτερα;

Ross Daly: Τα πιο αγαπημένα μου όργανα είναι η κρητική λύρα και το ραμπάπ του Αφγανιστάν.

Δημοσιογράφος: Ως μουσικός, τι είναι εκείνο που σας έχει δώσει την μεγαλύτερη χαρά στη μέχρι τώρα πορεία σας στον χώρο αυτό;

Ross Daly: Το γεγονός ότι μέσω της μουσικής διδάσκεισαι, μαθαίνεις πολλά πράγματα για τους ανθρώπους και τον κόσμο γενικότερα, γνωρίζεις άλλους πολιτισμούς, άλλες ιδέες κι όλα αυτά είναι πολύ σημαντικά πράγματα για μένα.

Δημοσιογράφος: Ποια είναι η άποψή σας για τους σημερινούς μουσικούς;

Ross Daly: Για μένα οι μουσικοί χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: σε εκείνους που όλα όσα παίζουν, όλα όσα κάνουν και η όλη συμπεριφορά τους είναι σαν να λένε «κοίτα με» και σε εκείνους που με την συμπεριφορά τους είναι σαν να λένε «άκου την», δηλαδή σε παραπέμπουν στη μουσική για να ακούσεις κάτι όμορφο. Η δεύτερη κατηγορία είναι εκείνη που έχει αληθινό ενδιαφέρον: είναι ο μουσικός που θέλει να μοιραστεί την ομορφιά της μουσικής με όλους τους ανθρώπους!

Δημοσιογράφος: Πώς μπορεί η μουσική να βοηθήσει τους ανθρώπους;

Ross Daly: Η μουσική ενώνει τους ανθρώπους, τους φέρνει κοντά. Η μουσική, επίσης, γαλννεύει την ψυχή του ανθρώπου κι αυτό είναι άλλη μια πολύτιμη προσφορά που μπορούμε να πάρουμε από αυτήν. Ακόμη, πιστεύω πως η μουσική μπορεί να βοηθήσει σε πολύ μεγάλο βαθμό τους ανθρώπους, ώστε να έχουν μια καλύτερη σχέση με την ίδια τη φύση τους, συνεπώς και με το νόημα της ζωής...

(από συνέντευξη στο ηλεκτρονικό περιοδικό «Music Heaven», 13/10/2008)

ΟΓΔΟΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΚΑΛΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ!

ΚΕΙΜΕΝΟ 1: «Θα βρεθούμε κατά τις εννιά...»

Μαρία: Τι θα κάνουμε απόψε; Θα συναντηθούμε με τα παιδιά να πάμε κανένα σινεμάκι;

Πέτρος: Γιατί όχι; Θα βρεθούμε με τον Κώστα κατά τις οκτώ. Μπορούμε να πάρουμε και την Ελένη με τη Χριστίνα.

Μαρία: Στις οκτώ; Γιατί τόσο νωρίς; Δε θα κοιμηθείς λιγάκι το μεσημέρι; Θα είσαι πτώμα το βράδυ! Κι εγώ πότε θα ετοιμαστώ; Κοίτα μαλλί, πότε θα λουστώ, πότε θα χτενιστώ; Έτσι θα έρθω σινεμά; Άσε που μετά ο Κώστας θα θέλει να πάμε για κανένα ποτό, να συζητήσουμε το έργο. Σίγουρα κάτι θα του φανεί περίεργο στην ταινία και θα πρέπει να το αναλύσουμε...!

Πέτρος: Τώρα που το λες, θα το σκεφτώ πολύ να του πω για σινεμά. Δεν αντέχω άλλο τις αναλύσεις του. Δεν πάμε καλύτερα σε κανένα ταβερνάκι;

Μαρία: Μπα, δε θα θέλει η Ελένη. Κάνει δίαιτα και δεν τρώει τα βράδια.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2: «Θα βαρεθώ!»

Ελένη: Ποιος ήταν στο τηλέφωνο;

Χριστίνα: Ο Κώστας. Θα συναντηθεί με τον Πέτρο. Λένε να πάμε να δούμε κανένα εργάκι.

Ελένη: Οχι! εργάκι με τον Πέτρο και τον Κώστα; Σίγουρα θα είναι και η αδερφούλα του, η Μαρία. Όλο τα ίδια λέει: τι θα φορεθεί φέτος, ποιες εμφανίσεις θα συζητηθούν, ποιος τραγούδησε στο Ηρώδειο. Δεν έρχομαι. Θα βαρεθώ!

Χριστίνα: Τι θα πάθεις δηλαδή; Μετά το έργο θα πάμε και σε ένα μπαράκι. Κερνάει ο Κώστας.

Ελένη: Αυτός ο τσιγκούνης; Είσαι σίγουρη

Πέτρος: Και δε θα δεχτεί την πρόσκλησή μου; Αποκλείεται! Αν το προτείνω εγώ, δεν υπάρχει περίπτωση να πει όχι.

Μαρία: Μμμ, ο κατακτητής! Δε θα ερωτηθείς κι εσύ; Πού θα πάει! Αλλά, θα μου πεις, σιγά που θα αισθανθείς εσύ ποτέ έρωτα για κάποιον άλλο εκτός από τον εαυτό σου!

Πέτρος: Μην αλλάζεις θέμα. Είσαι για ταβερνάκι το βράδυ, ναι ή όχι;

Μαρία: Αφού ξέρεις, είμαι της όπερας. Πάμε Μέγαρο; Έχει «τον κουρέα της Σεβίλλης».

Πέτρος: Προτιμώ τον κουρέα τον Βασίλη. Θα κουρευτώ και τα λέμε αργότερα. Θα κανονίσω με τον Κώστα και θα σας ειδοποιήσουμε. Μετά τις οκτώ. Έτσι θα ντυθείτε και θα στολιστείτε με την ψυχία σας.

Μαρία: Εσύ κι ο Κώστας θα κανονίσετε; Κατάλαβα. Πάλι σε μπουζούκια θα καταλήξουμε. Πόσο θα το χαρώ!

ότι είπε «κερνάω»; Μήπως είπε «θα κεραστούμε»; Και μήπως δεν είπε «μπαράκι» αλλά «μπουζουκάκι»; Άσε καλύτερα!

Χριστίνα: Αδύνατον! Είπα ότι θα πάμε! Θ' αρνηθείς τώρα; Δε γίνεται!

Ελένη: Αν θέλεις, θα τηλεφωνηθώ εγώ με τα φιλαράκια σου και θα δικαιολογηθώ ότι έχω πονοκέφαλο. Είμαι σίγουρη ότι δε θα παραπονεθούν ούτε θα τους λείπω. Και εγώ θα ασχοληθώ με τα φυτά μου. Περισσότερο θα ευχαριστηθώ στο σπίτι μου παρά με αυτή την παρέα.

Χριστίνα: Καλά, θα πάω μόνη μου. Με ζάλισες!

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ

Ακούστε ένα απόσπασμα από μια ραδιοφωνική εκπομπή με τις απόψεις ορισμένων νέων για τη διασκέδαση και συμπληρώστε τον πίνακα που ακολουθεί. Τι γνώμη έχει ο καθένας;

Κλέα: Γεια σου, Άκη. Με λένε Κλέα κι είμαι 32 χρονών.

Άκης: Καλά, αυτό μπορείς και να μην μας το πεις!

Κλέα: Α, δεν έχω πρόβλημα! Άλλο είναι το πρόβλημα, σχετικό με το θέμα. Λοιπόν, εγώ, όποτε είχα στη ζωή μου ελεύθερο χρόνο, δεν είχα χρήματα. Κι όποτε είχα χρήματα δεν είχα χρόνο ούτε την εφημερίδα να διαβάσω. Απλούστατα, σχεδόν ποτέ δεν κατάφερα να διασκεδάσω πραγματικά.

Άκης: Ποτέ δεν είναι αργά, μικρή είσαι ακόμα! Εγώ πάντως σου εύχομαι τα καλύτερα. Πάμε στον επόμενο. Ναι, γεια σου!

Κώστας: Γεια και χαρά, είμαι ο Κώστας και στα 36 μου έχω βγάλει το εξής συμπέρασμα: οι 20άρηδες διασκεδάζουν με τους φίλους τους. Οι 30άρηδες ψάχνουν την πιο καλή δουλειά, την πιο καλή νύφη, την πιο συμφέρουσα βραδιά. Οι 40άρηδες δουλεύουν σαν τα σκυλιά και προτιμούν τις βραδιές που δεν δουλεύουν ως αργά να δουν ποδόσφαιρο στην τηλεόραση. Όσο για τους 50άρηδες και πάνω, βαριούνται τα φιλικά ζευγάρια, βαριούνται τις φίλες της συζύγου, βαριούνται όλα γενικώς εκτός από τα μέρη για πολύ νέους -ντισκοτέκ, μπουζούκια- όπου μπορούν να δουν πολλές νεότερες υπάρξεις.

Άκης: Φιλόσοφος ο Κώστας. Και τώρα μιλάμε με ...

Άννα: την Άννα, μόλις είκοσι τριών και μαμά. Φίλε μου Άκη, ξέρεις πόσο κοστίζει μια μπέμπι-σίτερ; Ξέρεις πόσο κοστίζει να πας στο θέατρο και μετά κάπου να φας της προκοπής; Και ποιος έχει το κουράγιο να σε καλέσει στο σπίτι του; Η μάνα μου μου λέει: βγες και συ λίγο έξω να ξεσκάσεις. Χαίρω πολύ. Τα λεφτά είναι μετρημένα, ο άντρας μου είναι κουρασμένος κι εγώ δεν έχω νταν-

τάδες και υπηρετές. Δεν έχουμε διάθεση. Ξέρω ότι μας κάνει κακό αλλά η εποχή είναι τόσο σκληρή. Τα βράδια το μόνο που θέλω είναι να δω τηλεόραση και να κοιμηθώ.

Άκης: Καλά κουράγια, εύχομαι. Είσαι όμως μανούλα. Και νέα, θα μεγαλώσει το παιδί, θα βγαίνετε μαζί έξω. Καμιά θετική άποψη, ρε παιδιά, θα ακούσουμε;

Στέφανος: μην περιμένεις από μένα! Στέφανος, και αφού λέτε ηλικίες, ετών 30. Και ομολογώ ότι συχνά βαριέμαι τις διασκεδάσεις που οργανώνει η γυναίκα μου. Όχι ότι φταίει εκείνη. Δουλεύω, κουράζομαι πολύ και δεν μπορώ να πω ότι υπάρχει κάτι που με διασκεδάζει ιδιαίτερα, που με χαλαρώνει και με εκτονώνει δηλαδή, εκτός από τα σπορ. Αλλά τα σπορ είναι διασκέδαση που σχεδόν αποκλείει τις γυναίκες.

Άκης: Για προσπάθησε να την πείσεις! Δείξ' της κανέναν όμορφο ποδοσφαιριστή και να δεις πώς θα αγαπήσει το ποδόσφαιρο. Συμφωνεί ο επόμενος;

Σοφία: Η επόμενη. Σοφία, 25 εγώ. Κοίτα: η διασκέδαση είναι διασκέδαση. Όπως τη βρίσκει ο καθένας. Εφόσον δεν ενοχλεί τους άλλους, όλα είναι επιτρεπτά και καλά. Εγώ θαυμάζω τους ανθρώπους που ξέρουν να χαίρονται τη ζωή τους, γιατί σχεδόν πάντα αυτοί οι άνθρωποι είναι καλοί και γελαστοί. Τους άλλους, που ποτέ δεν χαίρονται, αυτούς πρέπει να φοβάται κανείς.

Άκης: μπράβο Σοφάκι, έτσι σε θέλω. Και γρήγορα στον επόμενο, ν' ακούσουμε πολλούς, παιδιά.

Ελένη: Γεια σου Ακούλη. Είμαι η Ελένη, είμαι 28 χρονών και για μένα οι φίλοι μου είναι το πιο σημαντικό σωσίβιο στη ζωή μου. Μ' αυτούς διασκεδάζω. Διασκεδάζω επειδή με ξέρουν και τους ξέρω, επειδή

μπορώ μαζί τους να κάνω πλάκες αλλά και να είμαι άκεφη, επειδή μπορώ να τους πάρω τηλέφωνο την τελευταία στιγμή και να τους πω: Βοήθεια, ας κάνουμε κάτι. Επειδή όταν μαζευόμαστε όλοι μαζί γύρω από ένα τραπέζι και πίνουμε και τρώμε και

τσακωνόμαστε και γελάμε και μοιραζόμαστε τη ζωή μας, αυτή η ζωή γίνεται κοινή όλων μας, απόλυτα υποφερτή και λίγο κωμική. Για μένα, αυτό πάει να πει «διασκεδάζω τη ζωή μου».

ΕΝΑΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΕ ΔΟΥΛΕΙΑ ΝΑ ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ!

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [Α]

Θα ακούσετε ένα απόσπασμα από μια ενημερωτική εκπομπή. Καθώς ακούτε, σημειώνετε Σ (Σωστό) δίπλα στις προτάσεις που συμφωνούν με το κείμενο, Λ (Λάθος) δίπλα σε αυτές που δεν συμφωνούν με το κείμενο και ΔΑ (Δεν Αναφέρεται) δίπλα σε αυτές για τις οποίες δεν ακούσατε τίποτε στο κείμενο.

Άρης: Κυρίες και κύριοι ακροατές, είναι η πρωινή ενημερωτική εκπομπή του Σκάι με τον Άρη Αποστολόπουλο. Απεργίες και πάλι! Έχουμε στην τηλεφωνική μας γραμμή τον συνάδελφο Δημήτρη Οικονόμου για να μας ενημερώσει. Δημήτρη, καλημέρα! Σε ακούμε!

Δημήτρης: Καλημέρα σε όλους! Από σήμερα, λοιπόν, αρχίζουν τα δύσκολα στις μετακινήσεις μας.

Άρης: Δηλαδή, Δημήτρη, τι εννοείς;

Δημήτρης: Εννοώ, Άρη, ότι σήμερα Τετάρτη 14 Απριλίου αλλά και αύριο απεργούν οι ιδιοκτήτες ταξί όλης της χώρας.

Άρης: Μάλιστα, δηλαδή 14 και 15 Απριλίου θα είμαστε χωρίς ταξί.

Δημήτρης: Ακριβώς. Πρέπει να πούμε, επίσης, πως οι ιδιοκτήτες ταξί σήμερα θα συγκεντρωθούν στην Ομόνοια και θα προχωρήσουν σε πορεία διαμαρτυρίας προς τη Βουλή. Ωστόσο, Άρη και φίλοι ακροατές, δυσκολότερη θα είναι η κατάσταση με τις μετακινήσεις αύριο 15 Απριλίου, καθώς για 6 ώρες η Αθήνα θα μείνει χωρίς λεωφορεία,

τραμ, τρόλεϊ και ηλεκτρικό σιδηρόδρομο, αφού οι εργαζόμενοι στα παραπάνω μεταφορικά μέσα θα πάρουν μέρος σε στάση εργασίας από τις 11 π.μ. έως τις 5 μ.μ.

Άρης: Μάλιστα. Χωρίς λεωφορεία, τραμ, τρόλεϊ και ηλεκτρικό, λοιπόν, από τις 11 το πρωί ως τις 5 το απόγευμα, αύριο 15 Απριλίου. Υπάρχει κάτι άλλο που πρέπει να ξέρουμε, Δημήτρη;

Δημήτρης: Δυστυχώς, Άρη, οι απεργιακές κινητοποιήσεις δε σταματούν εδώ. Να πούμε, λοιπόν, ότι σήμερα και αύριο απεργούν και οι δικηγόροι ενώ στις 22 Απριλίου θα προχωρήσουν σε 24ωρη απεργία οι δάσκαλοι και οι καθηγητές όλης της χώρας. Επίσης, μέσα στις επόμενες εβδομάδες αναμένονται νέες απεργίες και άλλων εργαζομένων... Αυτά προς το παρόν, Άρη, και καλή δύναμη σε όλους!

Άρης: Ευχαριστούμε, Δημήτρη, για την ενημέρωση αλλά και για την ευχή. Την χρειαζόμαστε τη δύναμη... λοιπόν, αγαπητοί ακροατές καλημέρα σας και υπομονή!!!

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [B]

Θα ακούσετε ένα απόσπασμα από μία εκπομπή. Καθώς ακούτε, σημειώνετε Σ (Σωστό) δίπλα στις προτάσεις που συμφωνούν με το κείμενο, Λ (Λάθος) δίπλα σε αυτές που δεν συμφωνούν με το κείμενο και ΔΑ (Δεν Αναφέρεται) δίπλα σε αυτές για τις οποίες δεν ακούσατε τίποτα στο κείμενο.

Δημοσιογράφος: Στα ελληνικά σίριαλ βλέπουμε τολμηρούς αστυνομικούς, σκληρές γυναίκες επιχειρηματίες, πλούσιους και συμβιβασμένους μουσικούς, γιατρούς νέους, ωραίους, πετυχημένους, σαν να βγήκαν από σελίδες περιοδικών, γραφικούς θυρωρούς που ζουν μόνο για την πολυκατοικία, και αναρωτιόμαστε: έτσι να είναι και στην πραγματικότητα; Οι πιο πολλοί από μας, που, ε!, γνωρίζουμε τουλάχιστον έναν γιατρό, φανταζόμαστε ότι στην πραγματική ζωή οι άνθρωποι που κάνουν τις δουλειές αυτές, δεν είναι ακριβώς έτσι. Ρωτήσαμε λοιπόν μερικούς επαγγελματίες και ηθοποιούς που παίζουν σε αυτές τις σειρές και ακούστε τι μας είπαν:

«Οι αστυνομικοί στην κωμωδία LAPD προσφέρουν γέλιο και κάνουν το Σώμα της Αστυνομίας περισσότερο δημοφιλές. Εσείς, κύριε Μακρή, ως αστυνομικός κυρίως αλλά και ως πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Αστυνομικών Υπαλλήλων Αττικής, αισθανθήκατε ποτέ ότι μέσω αυτής της σειράς προβάλλεται ή θίγεται το επάγγελμά σας;

Μακρή: Ούτε μια στιγμή! Απλώς κάποια στοιχεία είναι τραβηγμένα. Ένα από αυτά είναι ο τρόπος που χαιρετούν οι τηλεοπτικοί μου συνάδελφοι τους ανωτέρους τους. Βεβαίως υπάρχει μια απόσταση και ένας σεβασμός, όχι όμως έτσι υπερβολικά όπως περιγράφεται στο σίριαλ. Επίσης βλέπουμε τους αστυνομικούς της σειράς να κάνουν εξειδικευμένες δράσεις χωρίς να φορούν αλεξίσφαιρα γιλέκα και δίχως να κρατούν τα όπλα τους. Αυτό είναι πολύ μακριά από την αλήθεια».

Δημοσιογράφος: Ο Φάνης Μουρατίδης μας είπε για τον μουσικό που υποδύεται ο ίδιος στη σειρά M + M:

Μουρατίδης: «Στη σειρά είμαι ένας ψευτοροκάς. Έχω φίλους που η μουσική είναι το πάθος τους και δεν συμβιβάζονται ακόμη κι αν περνούν δύσκολα. Θα κάνουν αυτό που θέλουν με κάθε κόστος. Προτιμούν να πουλάνε σκουλαρίκια στον δρόμο προκειμένου να μην γράψουν ένα τραγούδι που δεν τους εκφράζει, που δεν το πιστεύουν. Ο ήρωας που υποδύομαι όμως στην τηλεόραση δεν δείχνει αυτή τη συνέπεια, αλλά ίσως αυτό τον κάνει και πιο συμπαθητικό στο κοινό».

Δημοσιογράφος: Η Κάτια Δανδουλάκη είναι μια σκληρή κυρία που διευθύνει μια μεγάλη αλυσίδα κέτερινγκ στη σειρά «Η ζωή της άλλης». Υποδύεται μια σκληρή επιχειρηματία που δεν διστάζει να συμπεριφέρεται πολύ άσχημα στους υπαλλήλους της για να πάει καλά η επιχείρησή της. Η κυρία Κουτρούλια όμως, στέλεχος αλυσίδας κέτερινγκ, μας λέει:

Κουτρούλια: «Οι εικόνες που πολλές φορές προβάλλονται στην τηλεόραση, με μια απρεπή συμπεριφορά στους εργαζόμενους των εστιατορίων, είναι υπερβολικές και έξω από την λογική κάθε επιχειρηματία που σέβεται τον εαυτό του. Όσοι εργάζονται σε αυτόν τον τομέα, γνωρίζουν ότι ένας εργαζόμενος δυσαρεστημένος σε ένα καφέ, σε ένα εστιατόριο ή οπουδήποτε αλλού, μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στις σχέσεις που θέλουμε να χτίζουμε με τους πελάτες».

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [Α]

Ακούστε το κείμενο και γράψτε τι προσφέρουν στον οργανισμό μας οι παρακάτω τροφές.

Η σωστή διατροφή έχει άμεση σχέση με την υγεία μας. Είναι σημαντικό, λοιπόν, να ξέρουμε τι περιέχουν οι τροφές που καταναλώνουμε καθώς και πόσο συχνά πρέπει να τις καταναλώνουμε.

Το κόκκινο κρέας είναι πλούσιο σε πρωτεΐνες, βιταμίνες του συμπλέγματος Β και σίδηρο. Περιέχει όμως και μεγάλη ποσότητα λιπαρών οξέων και χοληστερίνης. Ας το καταναλώνουμε λοιπόν σε μικρές ποσότητες. Το γάλα και τα παράγωγά του, όπως γιαούρτι, τυριά, περιέχουν το απαραίτητο για τα οστά μας ασβέστιο. Ακόμα είναι πλούσια σε πρωτεΐνες, μέταλλα, φώσφορο και βιταμίνες Α, D και Β. Εμπλουτίστε τη διατροφή σας με τουλάχιστον μία μερίδα την ημέρα.

Ψάρια: τρυφερά, νόστιμα και πλούσια σε φώσφορο, Ω3 λιπαρά, πρωτεΐνες, βιταμίνες και μεταλλικά στοιχεία, τα ψάρια είναι η ιδανική ζωική τροφή για δύο ή τρεις φορές την εβδομάδα.

Φρούτα και λαχανικά: από τις πιο υγιεινές τροφές, γεμάτες πλεονεκτήματα. Άφθονες βιταμίνες και φυτικές ίνες. Καθημερινά στο τραπέζι μας, γιατί... τι πιο φυσικό από τα δώρα της φύσης;

Πατάτες, όσπρια, ξηροί καρποί: μια ομάδα προϊόντων απαραίτητα για τις πρωτεΐνες και τις βιταμίνες τους. Δε χρειάζεται, όμως, να υπερβάλλουμε σε συχνότητα ή σε ποσότητα. Το μέτρο είναι κι εδώ απαραίτητο.

Δημητριακά: πλούσια σε υδατάνθρακες, βιταμίνες και κυρίως πολύτιμες φυτικές ίνες πρέπει να αποτελούν τη βασική τροφή του διαιτολογίου μας, δηλαδή την καθημερινή μας τροφή.

Τέλος, τα γλυκά, τα παγωτά και γενικά τα ζαχαρώδη είναι πλούσια σε υδατάνθρακες αλλά και σε θερμίδες, γι' αυτό δε θα πρέπει να καταναλώνονται σε καθημερινή βάση. Μερικές φορές το μήνα είναι αρκετό.

Αυτά και καλή σας όρεξη!!!

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [Β]

Ακούστε ένα απόσπασμα από μια εκπομπή σχετική με την υγεία και κρατήστε σύντομες σημειώσεις στα κενά που σας δίνονται.

Πώς να κόψετε το κάπνισμα με τη βοήθεια των πέντε αισθήσεων.

Με την όσφρηση.

Κάθε φορά που νιώθετε την ανάγκη να καπνίσετε, ψεκάστε στον χώρο σας δυο-τρεις σταγόνες αιθέριο έλαιο μέντας ή βανίλιας. Τα αρώματα αυτά διεγείρουν την όσφρηση, η οποία επηρεάζει την ψυχική μας διάθεση. Η μέντα φέρνει στο νου την ύπαιθρο και δη-

μιουργεί την επιθυμία να πάρουμε μια βαθιά ανάσα. Η βανίλια μας κάνει να νιώθουμε πιο ήρεμοι και έτσι είναι πιο εύκολο να αντισταθούμε στον πειρασμό.

Με την όραση.

Φορέστε κίτρινο. Σύμφωνα με τη χρωματοθεραπεία, τα χρώματα εκπέμπουν μια ηλεκτρομαγνητική δόνηση σε μια συχνότητα που εναρμονίζεται με το νευρικό σύστημα,

με αποτέλεσμα να αυξάνεται η ενέργειά του. Επιπλέον επιδρούν στον εγκέφαλο, επηρεάζοντας τη διάθεσή μας. Το κίτρινο χρώμα θα σας βοηθήσει να κόψετε το τσιγάρο καθώς χαρίζει αισιοδοξία και καλή διάθεση. Αυτό θα σας βοηθήσει να ξεπεράσετε τις δυσκολίες των πρώτων ημερών.

Με την αφή.

Κρατήστε στα χέρια σας ένα ραβδάκι γλυκόριζας, το οποίο μπορείτε να γεύσετε κάθε τόσο, για να ξεγελάσετε τον εαυτό σας ότι κρατάτε τσιγάρο. Μπορείτε επίσης να πιέζετε με τον δείκτη και τον αντίχειρά σας για 20 δευτερόλεπτα στο κάτω μέρος του ανοίγματος του αυτιού σας. Στο σημείο αυτό δρα και ο βελονισμός.

Με την ακοή.

Απολαύστε μια συμφωνία του Μότσαρτ ή

χαλαρωτική μουσική που ηρεμεί το νευρικό σύστημα. Οι ήχοι αυτοί αυξάνουν την παραγωγή σεροτονίνης, που είναι η ορμόνη της ηρεμίας και ένα φυσικό αντικαταθλιπτικό που δρα ενάντια στην επιθυμία για τσιγάρο. Επίσης, τέτοιου είδους μουσική επηρεάζει τη λειτουργία του εγκεφάλου και σας βοηθά να νιώθετε ευεξία.

Με τη γεύση.

Αφιερώστε χρόνο στην προετοιμασία ενός ειδικού πιάτου. Μάθετε να τρώτε σαν γευσσιγνώστες. Κόψτε σε κυβάκια μια φέτα πεπόνι και πασπαλίστε την με καβουρντισμένα αμύγδαλα. Όσο περισσότερη σχολαστικότητα απαιτείται, τόσο περισσότερο θα σας βοηθήσει να ξεχάσετε την επιθυμία σας για τσιγάρο.

Το Έθνος (διασκευή)

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [Γ]

Θα ακούσετε μια συνέντευξη σχετικά με τις τροφές που, σύμφωνα με μελέτες, μας προκαλούν χαρά ή λύπη. Βάλτε στην κατάλληλη στήλη καθεμία από τις τροφές που σας δίνονται παρακάτω. Ορισμένες τροφές δεν αναφέρονται.

Κατάθλιψη και ευτυχία περνούν από το πιάτο μας!

Δημοσιογράφος: Είναι, άραγε, όσοι τρώνε μια φρέσκια σαλάτα για μεσημέρι πιο ευτυχισμένοι από τους λάτρεις του σάντουιτς με άσπρο ψωμί και μπέικον; Ναι, λένε οι επιστήμονες, οι οποίοι βρήκαν ότι ορισμένες τροφές συμβάλλουν στο άγχος και στην κατάθλιψη, ενώ άλλες προάγουν την ευτυχία. Περισσότερες λεπτομέρειες πάνω σ' αυτό το θέμα θα μας δώσει ο διαιτολόγος κύριος Χάρης Παπαδήμας που είναι σήμερα στην εκπομπή μας.

Πείτε μας, κύριε Παπαδήμα, πώς είναι δυνατόν οι τροφές να επηρεάζουν την ψυχική μας διάθεση;

Παπαδήμας: Υπάρχουν στον οργανισμό μας κάποιες ουσίες που λέγονται σεροτονίνες και ρυθμίζουν τον έλεγχο της διάθεσης και την

όρεξη, βελτιώνουν το κέφι μας, αυξάνουν την αισιοδοξία μας και προκαλούν ηρεμία. Ορισμένες τροφές, λοιπόν, αυξάνουν την παραγωγή σεροτονινών και βελτιώνουν τη διάθεσή μας. Και για να γίνω πιο ακριβής, τέτοιες τροφές είναι για παράδειγμα τα όσπρια και τα λιπαρά ψάρια που περιέχουν πρωτεΐνες. Άλλες τροφές επίσης, όπως τα μακαρόνια, το μαύρο ψωμί, και γενικότερα όλα τα δημητριακά ολικής αλέσεως, τα φρούτα και τα λαχανικά, μάς βοηθούν να αισθανόμαστε καλά για περισσότερο χρόνο. Επίσης, τα λιπαρά ψάρια και τα καρύδια βοηθούν στην αυτοσυγκέντρωση και στην ευεξία. Τέλος, οι βιταμίνες και τα ιχνοστοιχεία είναι σημαντικά για τη συναισθηματική και ψυχική μας υγεία.

Αντιθέτως, οι τροφές που βρέθηκαν να μας χαλάνε το κέφι περιλαμβάνουν την καφεΐνη

(που προκαλεί άγχος και νευρικήτητα), το άσπρο ψωμί και τα γλυκά που προκαλούν αλλαγές στην ψυχική μας διάθεση.

Δημοσιογράφος: Πολλοί λένε ότι πολύ σημαντικό για την υγεία μας είναι και το νερό και μάλιστα συνιστούν να πίνουμε 8 ποτήρια νερό την ημέρα. Δεν είναι λίγο υπερβολικό;

Παπαδήμας: Όχι, καθόλου. Το νερό θα πρέπει να είναι κυρίαρχο στη διατροφή μας γιατί είναι ένα από τα έξι βασικά θρεπτικά

στοιχεία. Πολλές φορές μάλιστα μπορεί να αισθανόμαστε ότι έχουμε κακή διάθεση ή και κατάθλιψη, επειδή μας λείπει απλώς το νερό.

Δημοσιογράφος: Κύριε Παπαδήμα, σας ευχαριστούμε πολύ για τις πολύτιμες συμβουλές σας.

Παπαδήμας: Κι εγώ σας ευχαριστώ που με καλέσατε.

Τα Νέα, 27/11/2003, (διασκευή)

ΕΝΔΕΚΑΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΑΥΤΑ ΕΧΕΙ Η ΖΩΗ!

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [Α]

Θα ακούσετε έναν διάλογο ανάμεσα σε έναν υπάλληλο του ΚΕΠ και μια κυρία που ζητάει πληροφορίες. Σημειώστε (Σ) Σωστό στις προτάσεις που συμφωνούν με όσα ακούτε στο κείμενο και (Λ) Λάθος σε όσες δεν συμφωνούν.

Υπάλληλος: Εσείς έχετε σειρά;

Κυρία: Ναι...

Υπάλληλος: Τι θα θέλατε;

Κυρία: Πρέπει να γράψω την κόρη μου στο Δημοτικό, στην πρώτη. Τι χαρτιά χρειάζομαι;

Υπάλληλος: Εγγραφή στο Δημοτικό. Μάλιστα. Αυτό είναι... Λοιπόν, δείτε αυτό το έντυπο. Εδώ είναι όλα όσα θα πρέπει να προσκομίσετε. Η προθεσμία είναι μέχρι τις 21 Ιουνίου.

Κυρία: Συγγνώμη, το πιστοποιητικό γέννησης, το νούμερο 1, το ζητάω από σας, έτσι δεν είναι;

Υπάλληλος: Κανονικά, πρέπει να το ζητήσει ο διευθυντής του σχολείου, αλλά ναι, μπορείτε να το ζητήσετε κι εσείς. Θα κάνετε τώρα την αίτηση;

Κυρία: Ναι, βέβαια, αλλά να ρωτήσω πρώτα κάτι άλλο: Το 2 λέει: «Επίδειξη του Βιβλιαρίου Υγείας του μαθητή ή προσκόμιση άλλου στοιχείου, στο οποίο φαίνεται ότι έγιναν τα προβλεπόμενα εμβόλια». Δείχνω απλώς το

βιβλιário υγείας του παιδιού στον διευθυντή του σχολείου;

Υπάλληλος: Ακριβώς.

Κυρία: Τα πιστοποιητικά οδοντολογικής, οφθαλμολογικής και καρδιολογικής εξέτασης που λέει εδώ από πού τα παίρνω;

Υπάλληλος: Μπορείτε να πάτε είτε σε δημόσιο νοσοκομείο είτε σε κάποιον γιατρό, ιδιώτη.

Κυρία: Καλά, σε δημόσιο νοσοκομείο θα πάμε. Δε θα πληρώσουμε τώρα και γι' αυτό! Και το 6, τι σημαίνει; «Αποδεικτικό στοιχείο από το οποίο, κατά την κρίση του Διευθυντή του σχολείου, φαίνεται η διεύθυνση κατοικίας του μαθητή».

Υπάλληλος: Ασα, θα πάρετε ένα λογαριασμό της ΔΕΗ ή του νερού, όπου υπάρχει και το όνομά σας και η διεύθυνσή σας, για να δείξετε στον διευθυντή του σχολείου ποια είναι η διεύθυνση που μένει το παιδί. Χρειάζομαι την ταυτότητά σας, για να κάνουμε την αίτηση για το πιστοποιητικό γέννησης.

Κυρία: Ταυτότητα; Δεν την έχω μαζί μου.

Υπάλληλος: Δεν μπορείτε να ζητήσετε πιστοποιητικό γέννησης χωρίς να έχουμε τα στοιχεία σας.

Κυρία: Καλά, θα ξαναπεράσω αύριο. Μέχρι τότε είστε ανοιχτά;

Υπάλληλος: Από τις οκτώ το πρωί μέχρι τις οκτώ το βράδυ.

Κυρία: Εντάξει, ευχαριστώ.

Υπάλληλος: Τίποτε. Γεια σας.

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ [B]

Θα ακούσετε ένα απόσπασμα από μια ραδιοφωνική εκπομπή. Καθώς ακούτε το απόσπασμα, βάλτε σταυρό (+) στα κατάλληλα κουτάκια. Προσοχή: οι σταυροί που πρέπει να βάλετε είναι δώδεκα (12).

Δημοσιογράφος: Έχουμε μαζί μας σήμερα τρεις ηθοποιούς για να μιλήσουμε για τα προβλήματα που μπορεί να αντιμετωπίσει ένας ξένος ηθοποιός στην Ελλάδα. Θα ακούσουμε πρώτα τις εμπειρίες τους και στη συνέχεια θα ανοίξουμε τις γραμμές μας για να ακούσουμε τις ερωτήσεις σας και να συζητήσουμε τα θέματα που εσείς θα επιλέξετε.

Δημοσιογράφος: Λαέρτη, είσαι ο γνωστότερος ίσως Αλβανός ηθοποιός στην Ελλάδα, ο πρώτος που πρωταγωνίστησε στην Επίδαυρο και διεκδίκησε το βραβείο Δημήτρης Χορν. Κι όμως, πριν από μερικά χρόνια είχες συλληφθεί και είχες ξυλοκοπηθεί άγρια από έναν αστυνομικό.

Λαέρτης: Και να σκεφτείς ότι είμαι και μισός Έλληνας, απ' τη μητέρα μου. Δηλώνω όμως Αλβανός, άλλωστε το υπουργείο μου έχει αρνηθεί την ελληνικότητα, οπότε...

Δημοσιογράφος: και για τον λόγο αυτό δεν μπόρεσες να διεκδικήσεις κρατικό βραβείο για συμμετοχή σου στην ταινία *Θεατρίνες*.

Λαέρτης: Ναι, και μου έχουν αρνηθεί και την υπηκοότητα. Βέβαια, αν ήμουν αθλητής, δεν θα είχα αυτό το πρόβλημα. Αλλά εγώ δε σηκώνω βάρη... Τουλάχιστον η αμοιβή μου είναι ισότιμη με αυτή των Ελλήνων συναδέλφων μου. Είναι πολύ καλό που ανοίγει η αγορά για μας. Και είναι λογικό, αφού το 1/10

του πληθυσμού είναι ξένοι. Ελπίζω μόνο να μη γίνει με μας ό,τι έγινε στο Χόλιγουντ με τους Πορτορικανούς. Γιατί υπάρχει μια τάση, ο Αλβανός να παίζει τον μικροεγκληματία ή τον χαζό που βοηθά το αφεντικό. Έχω αρνηθεί έναν τέτοιο ρόλο σε σίριαλ. Είναι σαν να γυρίζεται ένα σίριαλ στην Αλβανία και ο μόνος ρόλος Έλληνα να είναι αυτός του κακού αφεντικού.

Δημοσιογράφος: Μια που λες για αφεντικά, κάτι παραπάνω έχει να μας πει ο δεύτερος της παρέας, ο **Καραφίλ Σένα**. Το πρωί σερβιτόρος και το βράδυ ηθοποιός, έτσι δεν είναι, Καραφίλ; Στους *Εμιγκρέδες* υποδύεσαι τον Αλβανό διανοούμενο και στην ταβέρνα στα Εξάρχεια ... τρέξιμο! Πώς είναι αυτή η ... διπλή ζωή, Καραφίλ;

Καραφίλ: Όπως το λες: τρέξιμο! Πάω στο θέατρο και ξεκουράζομαι. Νιώθω όμως τυχερός: στο εστιατόριο που δουλεύω, το αφεντικό μου με στήριξε όσο κανείς. «Θέλεις να κάνεις θέατρο;» μου είπε, «Μην ανησυχείς. Θα τα βρούμε στο ωράριο». Στην προηγούμενη δουλειά δεν ήμουν και τόσο τυχερός. «Εδώ θα ξεχάσεις αυτό που είσαι», μου είχαν πει.

Δημοσιογράφος: Και τι ήσουν εκτός από πιστός εργάτης του Εθνικού Θεάτρου για μια δωδεκαετία;

Καραφίλ: Δεν ξέρω. Τολμηρός ίσως. Για τους περισσότερους Αλβανούς ηθοποιούς είναι

απίστευτο να δουλεύεις ως ηθοποιός στην Ελλάδα. Κι όμως: ως ηθοποιός δεν έχω βιώσει τίποτα αρνητικό απέναντί μας. Στο θέατρο έχω ξεκάσει πως είμαι ξένος. Ισοτίμες πληρωμές, ΙΚΑ. Στην Ελλάδα νομίζω πως ο ρατσισμός είναι στην επιφάνεια. Ο ίδιος άνθρωπος που τη μια μέρα σε βρίζει, την άλλη μέρα σε κερνάει καφέ. Έχω γνωρίσει Αλβανούς που συμπεριφέρονται απαίσια σε άλλους ξένους. Και άλλους ξένους που συμπεριφέρονται απαίσια στους Αλβανούς.

Δημοσιογράφος: Ο ρατσισμός δεν έχει πατριδα, είναι ... διεθνές φαινόμενο! Πάμε και στον τρίτο της παρέας, τον **Σταύρο Καλλιγά**. Γεια σου, Σταύρο.

Σταύρος: Γεια σας. Ευχαριστώ για την πρόσκληση.

Δημοσιογράφος: Οι πιο πολλοί σε ξέρουν από τις εκπομπές με τον Μητσικώστα. Δεν έχεις κάνει όμως μόνο αυτό. Σωστά; Δώσε μας ένα σύντομο βιογραφικό σου. Έτσι, λίγο πιο «προσωπικό».

Σταύρος: Λοιπόν, γεννήθηκα στο Ζαΐρ από Αφρικάνα μητέρα και πατέρα από τη Ρόδο. Στην Ελλάδα ήρθα όταν ήμουν 11 χρονών. Και από τότε δηλώνω όχι Έλληνας αλλά ... Ελληναράς!
Σπούδασα στη σχολή υποκριτικής του Πει-

ραϊκού Συνδέσμου και έχω παίξει στην τηλεόραση και στο θέατρο. Στη *Λάμψη* και στο *Καλημέρα Ζωή* έπαιξα κακοποιούς, δολοφόνους, έναν υπάλληλο εταιρείας από την Αφρική. Έχω αρνηθεί όμως έναν ρόλο σε σίριαλ: ενός μαύρου που πουλά πειρατικά CD, επειδή δεν είχε καμία βάση ως χαρακτήρας.

Δημοσιογράφος: Αλήθεια, όταν ξεκίνησες, δεν σκέφτηκες ότι μπορεί να αντιμετωπίσεις προβλήματα λόγω χρώματος;

Σταύρος: Ασφαλώς. Και τώρα το σκέφτομαι. Όλοι με αποθάρρυναν στην αρχή. Όμως τώρα νιώθω πως σιγά σιγά συνθηθίζουμε αυτό που πιο παλιά ήταν εντελώς ξένο.

Δημοσιογράφος: Για τις παλιές ελληνικές ταινίες τι γνώμη έχεις; Κυρίως ρωτάω γι' αυτές που Έλληνες ηθοποιοί βάφονταν μαύροι για να παίξουν τους αντίστοιχους ρόλους

Σταύρος: Δεν με ενοχλούν καθόλου. Τότε οι Έλληνες δεν ήταν εξοικειωμένοι με τους μαύρους. Πιστεύω πως η άγνοια και η αφέλεια τα δημιούργησαν όλα αυτά, όχι ο ρατσισμός. Γι' αυτό δεν τα βρίσκω καθόλου υποτιμητικά. Ίσα ίσα, γελάω. Ειδικά εκεί που λένε «Ο Μοχάμετ ξεβάφει». Με ενοχλούν οι πραγματικά ρατσιστικές συμπεριφορές.

ΔΩΔΕΚΑΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΙ ΕΝΑΝ ΚΑΙΡΟ...

ΚΕΙΜΕΝΟ 5: Κάποτε ριζώνουν και τα λόγια...

Ακούστε το παραμύθι και απαντήστε στις ερωτήσεις.

Μια φορά ήταν ένας βασιλιάς και είχε στο κεφάλι του ένα κερατάκι. Το είχε πολύ κρυφό, μα πώς να το κρύψει κι απ' τον κουρέα του; Κάθε φορά όμως που πήγαινε να του κόψει τα μαλλιά, ο βασιλιάς τον φοβέριζε να μην το

πει σε κανένα, γιατί θα του πάρει το κεφάλι. Άλλος κανένας δεν το ήξερε εκτός απ' τον κουρέα του. Ο κουρέας δεν μπορούσε να βαστάξει το μυστικό, μα πάλι φοβόταν. Τι να κάνει; Πού να το πει;

Πήγε σ' ένα πηγάδι, έσκυψε από πάνω και φώναξε με όλη του την καρδιά: «Ο βασιλιάς έχει κερατάκι!»

Ύστερα από λίγο καιρό, το πηγάδι ξεράθηκε και φύτρωσε μέσα μια καλαμιά. Η καλαμιά μεγάλωσε και μια μέρα πέρναγε ένας τσοπάνης, έκοψε την καλαμιά και έκανε μια φλογέρα και την έπαιζε. Μα η φλογέρα έλεγε: «Μπι, μπι, μπι, ο βασιλιάς έχει κερατάκι, ο βασιλιάς έχει κερατάκι!»

Το άκουσε ένας, το άκουσε άλλος, το έμαθε όλη η χώρα, ε, έφτασε και σ' αυτιά του βασιλιά. Στέλνει ο βασιλιάς, φωνάζει τον κουρέα.

Πού τον είπες αυτόν τον λόγο; τον ρωτάει Ο καημένος ο κουρέας ορκιζόταν πως δεν το είπε σε κανέναν. Μόνο μια φορά, λέει, δε βάσταξα και πήγα και το είπα μέσα στο πηγάδι. Φωνάζουν και τον τσοπάνη κι αυτός μαρτύρησε πως τη φλογέρα την έκαμε από ένα καλάμι που βγήκε μέσα στο πηγάδι. Κι έτσι φανερώθηκε πως κάποτε ριζώνουν και τα λόγια...

Μια φορά κι έναν καιρό. Παραμύθια και διηγήματα από την Ελλάδα και τον κόσμο, «Κάποτε ριζώνουν και τα λόγια»

(παραδοσιακό ελληνικό)

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ

Ακούστε το κείμενο και βάλτε τους τίτλους των παραγράφων του στη σωστή σειρά. Προσοχή! Υπάρχουν και τίτλοι που δεν ανήκουν στο κείμενο. Οι σωστές απαντήσεις είναι επτά με το παράδειγμα.

Η ωραία Ελένη, ο Τρωικός πόλεμος και το αδειανό πουκάμισο

Η Ελένη ήταν μια πολύ όμορφη γυναίκα που σύμφωνα με τη μυθολογία ήταν κόρη του Δία και της Νέμεσης. Ο Δίας μεταμορφώθηκε σε κύκνο για να ενωθεί με την Νέμεση. Η Νέμεση γέννησε ένα αυγό και το εγκατέλειψε στο δάσος. Ένας βοσκός το βρήκε και το έδωσε στη Λήδα. Όταν άνοιξε το αυγό, γεννήθηκε η Ελένη, την οποία η Λήδα και ο Τυνδάρεως μεγάλωσαν σαν δικό τους παιδί.

Όταν ο Τυνδάρεως αποφάσισε να παντρέψει την Ελένη, εμφανίστηκαν πολλοί μνηστήρες. Η Ελένη διάλεξε τον Μενέλαο, τον βασιλιά της Σπάρτης. Μαζί έκαναν μια κόρη, την Ερμιόνη. Η Ελένη ήταν τότε η πιο όμορφη γυναίκα στον κόσμο.

Κάπου εδώ όμως εμφανίζονται τρεις θεές του Ολύμπου: η Ήρα, η Αθηνά και η Αφροδίτη. Κάθε μία από αυτές πίστευε ότι είναι πιο όμορφη απ' την άλλη. Έτσι, όταν η Έριδα πέταξε ένα μήλο το οποίο έπρεπε να δοθεί στην πιο όμορφη από όλες τις θεές, οι τρεις τους άρχισαν να μαλώνουν.

Ο Δίας φώναξε τον Πάρη, τον γιο του βασιλιά Πρίαμου και της Εκάβης, για να κρίνει ποια ήταν η ομορφότερη. Οι τρεις θεές υπόσχονταν δώρα για να επηρεάσουν την κρίση του: η Ήρα τού υποσχέθηκε ότι αν τη διαλέξει, θα γίνει ο βασιλιάς όλης της γης, η Αθηνά ότι θα κερδίσει σε όλους του πολέμους, η Αφροδίτη ότι θα του δώσει γυναίκα την ωραία Ελένη. Ο Πάρης έδωσε το μήλο στην Αφροδίτη.

Η Αφροδίτη συμβούλεψε τον Πάρη να πάει επισκέπτης στη Σπάρτη, όπου τον δέχτηκε στο παλάτι του ο Μενέλαος. Όταν εκείνος έφυγε για την Κρήτη, ο Πάρης «έκλεψε» την Ελένη και την οδήγησε στο παλάτι του πατέρα του, στην Τροία.

Όταν γύρισε ο Μενέλαος και έμαθε ότι ο Πάρης πήρε την γυναίκα του στην Τροία, ζήτησε τη βοήθεια των Ελλήνων για να πάρει πίσω την Ελένη. Έτσι ξεκίνησε ο Τρωικός πόλεμος που κράτησε 10 χρόνια και έληξε με την καταστροφή της Τροίας και την επιστροφή της Ελένης στη Σπάρτη.

Υπάρχουν ωστόσο αρκετοί μύθοι που λένε ότι η Ελένη δεν έφτασε ποτέ στην Τροία:

σύμφωνα με έναν από αυτούς, ο Δίας έστειλε στην Τροία μια Ελένη-φάντασμα για να προκαλέσει τον πόλεμο. Ένας άλλος μύθος λέει ότι η Ήρα έφτιαξε ένα σύννεφο που έμοιαζε με την Ελένη και το έδωσε στον Πάρη, ενώ η πραγματική Ελένη, όσα χρόνια διαρκούσε ο πόλεμος, δεν βρισκόταν στην Τροία αλλά στην Αίγυπτο. Και, όπως λέει και ο ποιητής

(Γ. Σεφέρης), αυτός ο φοβερός πόλεμος έγινε «για ένα πουκάμισο αδειανό, για μιαν Ελένη».

Στοιχεία από το *Λεξικό της Ελληνικής και Ρωμαϊκής Μυθολογίας*, P. Grimal, Θεσσαλονίκη: University Studio Press 1991.

ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΟΙΚΟ...ΛΟΓΙΚΑ

ΑΣ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ

Θα ακούσετε ένα απόσπασμα από μία εκπομπή σχετικά με εκδηλώσεις που γίνονται στην Αθήνα. Καθώς ακούτε το απόσπασμα, βάζετε στο κουτάκι δίπλα σε κάθε αριθμό της στήλης Α, το γράμμα από τη στήλη Β που ταιριάζει, όπως στο παράδειγμα.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Πρέπει να επιλέξετε μόνο 10 (ΔΕΚΑ) φράσεις από τη στήλη Β.

Γιορτή Ανακύκλωσης του Δήμου Αθηναίων

Ο Δήμος Αθηναίων παρουσιάζει το πρόγραμμα Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης το Σάββατο 5 Απριλίου, στις 7 μ.μ., στην πλατεία Συντάγματος. Θα ακολουθήσει στις 8 μ.μ. συναυλία του Μιχάλη Χατζηγιάννη. Μέχρι τότε καθημερινά, στον ίδιο χώρο, μπορείτε να επιστρέψετε για ανακύκλωση μπαταρίες και μικρές ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές.

Στην πόλη μου με ποδήλατο

Βάζουν τα ποδήλατα και τους συνοδούς, βάλτε τη διάθεση για βόλτες. Οκτώ μη κυβερνητικές οργανώσεις οργανώνουν παρεϊστικές ποδηλατάδες ανάμεσα σε πολιτιστικά, περιβαλλοντικά και ιστορικά σημεία: στην Κηφισιά, το κτήμα Συγγρού, τη Νέα Ιωνία, τον Μαραθώνα, το Λαύριο και την Ελευσίνα. Κάθε Σάββατο και Κυριακή, 10 π.μ. έως 3 μ.μ.

Κέντρο διάσωσης θαλάσσιων χελωνών

Οι εθελοντές του συλλόγου «Αρχέλων» σάς ξεναγούν στο κέντρο, όπου φιλοξενούνται τραυματισμένες θαλάσσιες χελώνες, σας ενημερώνουν για το έργο τους και για τις πιθανότητες επιβίωσης της caretta - caretta στις θάλασσές μας. Κέντρο διάσωσης θαλάσσιων χελωνών «Αρχέλων», Μαρίνα Γλυφάδας, Δευτέρα με Παρασκευή, από τη 1 μέχρι τις 5 μ.μ., Σάββατο, Κυριακή από τις 11 π.μ. μέχρι τις 5 μ.μ. Είσοδος ελεύθερη.

Πολυχώρος «Άνεση»

Στον πολυχώρο «Άνεση» μία φορά το μήνα θα φιλοξενούνται συζητήσεις για βιβλία, με τη συνοδεία καφέ και κρασιού. Για να προτείνετε κάποιον τίτλο ή να δηλώσετε συμμετοχή, επικοινωνήστε με τον Πολυχώρο «Άνεση», Σόλωνος 44, Εξάρχεια.